N°9, Juin 1982

PIANNOUDEJ Cham
Bât. 9 Entree A Log. 445
Residence La Chataigneraie
33600 PESSAC

BULLETIN D'INFORMATION ET DE LIAISON DU C.C.R.L.

ສະໝາຄົມວັທະທັມແລະຄົ້ນຄ້ວປະເພນີລາວ

CERCLE DE CULTURE ET DE RECHERCHES LAOTIENNES
20, RUE DE LOURMEL 75015
PARIS

ISSN 63763

SOMMAIRE

ສາລະບານ

Editorial	3	ບັນນາທິການ
A la traîne des événements	5	ຂ່າວເມືອງລາວ
Les problèmes d'adaptation des réfugiés et personnes déplacées du S.E. Asiatique	8	ບັນຫາການປັບຕົວເຂົ້າສັງຄົມຂອງຊາວອົບຍົບ
Réflexions sur la culture lao en milieu thaï	10	ວິຈັຍ ກ່ຽວກັບ ວັທນະທັມລາວ ທີ່ປະເທດໄທ
Tribune des auteurs laotiens	1	ເວທີ ນັກຂຽນລາວ:
-UN MOMENT DE MA JEUNESSE	11	-ໄລຍະນຶ່ງ ຂອງຄວາມເຍົາວັຍ
- Bonheur qui es-tu	14	-ຄວາມສຸກ ຊິເຖົ້າວ່າຈັ່ງດີ?
- Je suis un lao	19	-ຂ້ອຍ ແມ່ນ ຄົນລາວ
Téléphone bambou	20	ໂທຣະສັບ ໄມ້ໄຜ່
Carnet lao	21	ຮູ້ໄວ້ ກະດິ
Le coin des rats de bibliothèque	22	ຍັນນານຸກົມ
Poésie		ໂລກ ກະວີ:
- L'arbre a ses racines	23	-ຕົ້ນໄມ້ ມີ ຫົ່ງ
- PROVERBES LAO	23	-ພາສາ ພາສິດ
- COURS D'AMOUR	24	-ພາ ສຸພາວ
- POEME D'AMOUR	25	-ພາ ກ້ວຍ
Activités du C.C.R.L.	26	ກິຈການ ຂອງ ສະມັນ ສອນ

EDITORIAL

Le cycle des conférences du CCRL est enfin entamé! A vrai dire, l'idée n'en est pas nouvelle puisque nous l'avions envisagée dès 1979 lorsque nous vous adressions une lettre de présentation des activités du Cercle pour susciter vos adhésions.

Pourquoi avoir attendu trois ans? La raison en est simple: il fallait que le local, procuré par la Mairie de Paris, fût aménagé et que les conférenciers, les collaborateurs de PENINSULE en premier lieu, fussent prêts.

Nous avons délibérément choisi d'inaugurer ce cycle de conférences par l'Histoire. La vallée moyenne du Mékong, berceau de la civilisation laotienne, située à la périphérie des grandes entités politiques du Nord, du Sud, de l'Est et de l'Ouest, est en fait fort mal connue historiquement. Les événements qui s'y sont déroulés ne peuvent the reconstitués de façon satisfaisante qu'au prix d'un important travail scientifique de recoupement des sources.

Le thème de l'Histoire est donc important aussi bien pour faire le point sur les découvertes récentes des spécialistes que pour développer la conscience historique des Laotiens, privés d'unité politique depuis la mort de Suryavongsa (1694). Faute de mieux, nos chers compatriotes ont dû se contenter depuis lors des "recettes idéologiques" élaborées par les puissances dominantes successives.

ບົດບັນນາທິການ

ໃນທ້າຍສຸດ, ສະໂມສອນ ວັທນະ-ທັມ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າ ປະເພນີລາວ ກໍໄດ້ເລີ່ມຈັດລາຍການ ປາຖະກະຖາ ປະຈຳປີຂຶ້ນ. ອັນທີ່ຈິງແລ້ວ ; ໂຄງການນີ້ ມີຢູ່ ຈົດໝາຍ ສະບັບ ໜຶ່ງ ທີ່ ພວກເຮົາ ໄດ້ ຂຽນ ເຖິງ ທ່ານ ໃນ ປີ 1979 ເພື່ອ ແຈ້ງ ໃຫ້ ທ່ານ ຊາບ ເຖິງ ກິດຈະກຳ ຕ່າງ ໆ ທີ່ ພວກເຮົາ ຕັ້ງ ໃຈ ຈະ ເຮັດ ເພື່ອ ຊັກ ຊວນ ໃຫ້ ທ່ານ ເຂົ້າ ຮ່ວມ ເປັນ ສະມາຊິກ ຂອງ ສະມາຄົມ ຂອງ ພວກເຮົາ.

ການ ຊັກຊ້າ ໃນ ການ ເລີ່ມ ຕົ້ນ ໂຄງ ການ ດັ່ງ ກ່າວ ກະ ເພາະ ເນື່ອງ ມາ ຈາກ ວ່າ ພວກເຮົາ ຕ້ອງ ຮໍ ຖ້າ ໃຫ້ ສະຖານທີ່ (ຊຶ່ງ ໃນ ທີ່ ສຸດ ພວກເຮົາ ກະ ໄດ້ ຮັບ ຄວາມ ຈອຍ ເຫຼືອ ຈາກ ທາງ ກຳ ເດ ເມືອງ ປາ ຣີ) . ເຫດ ຜົນ ທີ ສອງ ກະ ແມ່ນ ຕ້ອງ ຮໍ ຖ້າ ຄວາມ ຮ່ວມ ໄມ້ ຮ່ວມ ມື ຈາກ ນັກ ຄົ້ນ ຄວ້າ ແລະ ສາ ສ ດາ ຈານ ຕ່າງ ໆ ຊຶ່ງ ໂດຍ ສະ ເພາະ ແລ້ວ ແມ່ນ ນັກ ຄົ້ນ ຄວ້າ ຂອງ ມະ ຫາ ວິ ທະ ຍາ ໄລ "ເປ ແມ ງຸ ລ"

ກ່ຽວ ກັບ ເນື້ອ ໃນ ຂອງ ປາ ຖະ ກະ ຖາ ນັ້ນ ພວກ ເຮົາ ໄດ້ ເລືອກ ເອົາ ດ້ານ ປະ ວັດ ສາ ດ ເປັນ ການ ລິ ເລີ້ ມ. ໂດຍ ສະ ເພາະ ແລ້ວ ພວກ ເຮົາ ໄດ້ ເລີ້ ມ ເວົ້າ ເຖິງ ປະ ວັດ ສາ ດ ພາກ ພື້ ນ ລຸ່ ມ ແມ່ ນ້ ຳ ຂອງ ຊຶ່ງ ເຄີ ຍ ເປັນ ອູ່ ແຫ່ ງ ຄວາມ ສົ ດ ໃສ ຂອງ ຊົນ ຊາ ດ ລາ ວ ເຮົາ. ແລະ ອີ ກ ປະ ການ ນຶ ງ ປະ ວັດ ສາ ດ ໃນ ພາກ ນີ້ ຍັ ງ ເປັນ ແມ ວິ ຊາ ທີ ຍັ ງ ບໍ່ ມີ ການ ຄົ້ນ ຄວ້ າ ຢ ່ າ ງ ຈະ ແຈ້ ງ ແຫ ້ ວ

ດ ້ ວ ຍ ເຫ ດ ນີ ້ ຈຸ ດ ສ ຳ ຄັ ນ ຂ ອ ງ ປ ະ ວັ ດ ສ າ ດ ບ ໍ ່ ແ ມ ່ ນ ແ ຕ ່ ນ ້ ຳ ຄ ວ າ ມ ສ ຳ ຄ ັ ນ ສ ະ ເ ລ ີ ຍ ນ ັ ກ ຄ ົ ນ ຄ ວ ້ າ ເ ທ ົ ່ າ ນ ັ ້ ນ ແ ຕ ່ ເ ຮ ົ າ ຫ ວ ັ ງ ທ ີ ່ ຈ ະ ປ ຸ ກ ເ ຮ ້ າ ຄ ວ າ ມ ຮ ູ ້ ສ ຶ ກ ຂ ອ ງ ຄ ວ າ ມ ເ ປ ັ ນ ຊ ົ ນ ຊ າ ດ ລ າ ວ ຂ ອ ງ ເ ຮ ົ າ. ເ ພ າ ະ ຕ ັ ້ ງ ແ ຕ ່ ຮ າ ຊ ກ ານ ເ ຈ ົ ້ າ ສ ຸ ร ิ ย ะ ว ง ส า ม า, ພ ວ ກ ຄ ົ ນ ລ າ ວ ຮ ູ ້ ສ ຶ ກ ຄ ວ າ ມ ເ ປ ັ ນ ຊ ົ ນ ຊ າ ດ ລ າ ວ ໃ ນ ແ ບ ບ ຖ ິ ่ ม ก า ม ข อ ง อ ำ ม า ด ต ่ า ง ป ะ เ ท ศ ท ี ่ ป ก ค ร อ ง ป ะ เ ท ศ ล า ว.

Dans cet esprit Amphay Doré a présenté le 5 mai dernier les sources historiques du Lane Xang, notamment le NITHAN KHUN BOROM (la geste de Khun Borom) dont la complexité donne la mesure de la difficulté d'écrire une histoire scientifique du Laos. La conférence d'Emmanuel Guillon le meacredi16 juin est consacrée aux Môns dont l'influence profonde sur le Laos a pourtant été entièrement occultée par les chroniques de ce pays. Enfin Jacques Népote aborde dans sa causerie du 30 juin les traits de l'histoire du Laos jusqu'au 18° siècle en insistant sur un autre aspect peu connu du grand public, l'influence mongole.

Après les vacances d'été le cycle des conférences reprendra, traitant de sujets aussi divers que l'histoire récente, l'architecture, la littérature, les chants traditionnels, l'économie etc.. dont le programme vous sera communiqué ultérieurement.

Nous espérons donc que notre initiative trouvera un écho favorable auprès de vous et que vous nous encouragerez en venant nombreux à nos conférences. L'exiguïté et l'inconfort des lieux vous surprendront peut-être, mais vous n'en apprécierez que davantage l'intimité de notre accueil.

ປະວັດສາດຈີ່ ມີຄວາມສໍາຄັນ
ສໍາລັບນັກຄົ້ນຄວ້າ ທັງຊາວລາວ
ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກ
ຂອງ ຄວາມເປັນລາວ, ຈິ ເປັນແມ່ນ
ຂອງຊາດລາວ ເຊິ່ງໄດ້ ຖືກ ແຍ່ງ ຢັ້ນ ພາຍ
ຫຼັງຈາກ ເຫດ ສຸຣົ ຍະ ວິ ສາ ໄ ສ ສວັນ ຄົດ
ສັ (1694).

ໃນລາຍການ ປາ ກະ ກາ ທີ່ ໄ ດ້
ຈັດ ມາ ແລ້ວ ນັ້ນ, ໃນ ວັນ ທີ 5/5/82
ທ່ານ ອໍ ເຟັ ດ ດໍ ດ ໄ ດ້ ສ ເ ນີ ໜ ນ ຄົ ຕ
ຂອງ ປະ ວັ ດ ສາ ດ ລັ ນ ຊ້ ງ ໂ ດ ຍ ເ ວົ້ ົ
ເ ຖິ ງ ນິ ທ ານ ຂຸ ນ ບໍ ຣົ ນ. ໃ ນ ວັ ນ ທ ີ
16/6/82, ທ ່ ານ ດ ອ ໜ ານ ໜ ແ ອ ນ ກ ີ ຢ ້ ົ
ໄ ດ ້ ສ ເ ນ ີ ເ ຣ ື ່ ອ ງ "ວ ິ ຖ ີ ພ ົ ນ ຂ ອ ງ ໜ ວ ຍ
ໜ ອ ນ". ໃ ນ ວ ັ ນ ທ ີ 30/6/82 ໜ ້ ົ
ມ ີ ທ ່ ານ ຊ າ ກ ດ ນ ປ ຕ ຈ ະ ໄ ດ ້ ສ ເ ນ ີ
ປ ະ ວ ັ ດ ສ າ ດ ລ າ ວ ຕ ັ ້ ງ ແ ຕ ່ ຕ ົ ້ ນ ຈ ົ ນ ຮ ອ ດ
ສ ຕ ວ ັ ດ ທ ີ 18, ໂ ດ ຍ ສ ະ ເ ພ າ ະ ກ ່ ຽ ວ ກ ັ ບ
"ວ ິ ຖ ີ ພ ົ ນ ຂ ອ ງ ຊ າ ວ ມ ົ ງ ໂ ກ ລ".

ຫ ລ ັ ງ ຈ າ ກ ນ ັ ້ ນ ຈ ະ ມ ີ ກ ອ ງ ປ ະ ຊ ຸ ມ ໜ ວ ຍ ງ ານ
ຈ ະ ສ ເ ນ ີ ລ າ ຍ ການ ປ າ ກ ະ ກ ະ ກ າ ແ ບ ບ ໃ ໝ ່
ເ ຊ ັ ່ ນ ປ ະ ວ ັ ດ ສ າ ດ ລ າ ວ ໃ ນ ສ ມ ັ ຍ ປ ົ ດ ຈ ຸ ບ ັ ນ,
ວ ັ ນ ນ ະ ຄ ະ ດ ີ, ເ ສ ດ ຖ ະ ກ ິ ຈ ແ ລ ະ ປ ະ ເ ພ ນ ີ
ຕ ່ າ ງ ໆ ຈ ະ ໄ ດ ້ ແ ຈ ້ ງ ໃ ຫ ້ ພ ວ ກ
ທ ່ ານ ຊ າ ບ ຕ າ ມ ພ າ ຍ ຫ ລ ັ ງ.

ພ ວ ກ ເ ຮ ົ າ ຫ ວ ັ ງ ສ ເ ນ ີ ວ ່ າ ຈ ະ ໄ ດ ້ ຮ ັ ບ
ຄ ວ າ ມ ຮ ່ ວ ມ ມ ື ແ ລ ະ ການ ສ ນ ັ ບ ສ ນ ຸ ນ
ຈ າ ກ ພ ວ ກ ທ ່ ານ ແ ລ ະ ຄ ິ ດ ວ ່ າ ທ ່ ານ ຄ ົ ງ
ຈ ະ ເ ສ ັ ຽ ສ ລ ະ ເ ວ ລ າ ມ າ ຮ ່ ວ ມ ຟ ັ ງ ກ ອ ງ ປ ະ ຊ ຸ ມ
ປ າ ກ ະ ກ ະ ກ າ ຂ ອ ງ ພ ວ ກ ເ ຮ ົ າ ໃ ນ ພ າ ຍ ໜ ້ າ.

ເ ຖ ິ ງ ວ ່ າ ສ ະ ຖ ານ ທ ີ ່ ຂ ອ ງ ພ ວ ກ ເ ຮ ົ ,
ຈ ະ ບ ໍ ່ ໃ ຫ ຍ ່ ປ ານ ໃ ດ ກ ໍ ແ ລ ະ ບ ໍ ່ ສ ະ ດ ວ ກ ສ ະ ບ າ ຍ
ແ ຕ ່ ຂ ໍ ຮ ຽ ນ ຮ ອ ງ ວ ່ າ ການ ຮ ັ ບ ຕ ້ ອ ນ ຮ ັ ບ ຂ ອ ງ
ພ ວ ກ ເ ຮ ົ າ ເ ປ ັ ນ ການ ຮ ັ ບ ຕ ້ ອ ນ ຢ ່ າ ງ ອ ົ ບ ອ ຸ ່ ນ
ແ ລ ະ ເ ປ ັ ນ ກ ັ ນ ເ ອ ງ ທ ີ ່ ສ ຸ ດ.

À LA TRAINE DES ÉVÈNEMENTS

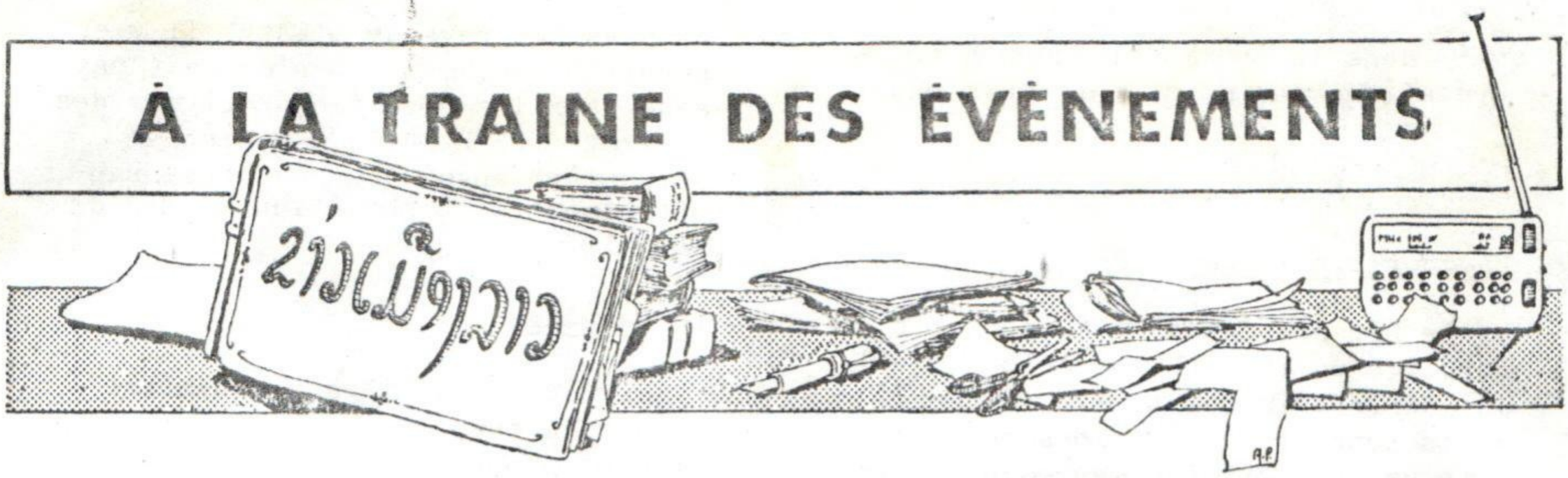

Situation intérieure laotienne

Du 27 au 30 avril s'est déroulé à Vientiane le III ème Congrès du Parti Populaire Révolutionnaire Lao. Les précédents s'étaient tenus en I955 et I972. Le congrès a fait le bilan du chemin parcouru et a constaté que deux tâches révolutionnaires avaient été accomplies: " joindre ses forces avec celles du Vietnam, guider le peuple sur le chemin du Socialisme "(M 28/4). Pour l'avenir Kaysone envisage de mettre moins l'accent sur la lutte des classes, mais de continuer néanmoins à engager les paysans sur la voie de la production collective socialiste et de combattre le " nationalisme étroit ". Comme au Vietnam, cela se fera suivant la règle du respect des " Trois Intérêts " (Etat, coopérative, paysan) (FEER 28/5).

Les effectifs du comité central ont été portés de 27 à 55 personnes (M 3/5), parmi lesquelles la femme de Kaysone, Thongvin (FEER 28/5). Le bureau politique ne compte toujours que sept membres, mais le secrétariat du comité central a accueilli entre autres le général Sisavath KEOBOUNPHAN, le général Saman VIGNAKET et Maychantan SENGMANI, tous proches de Kaysone. Il compte désormais neuf membres. L'accent a été mis sur l'élévation du moral du Parti avec pour objectif la création de cellules dans tout le pays d'ici I985 (FEER 28/5). Une constitution devrait être rédigée (FEER 7/5). La place des minorités a été accrue (DHT 3/5).

Le congrès a approuvé le plan quinquennal (I98I-I985) en en modérant sensiblement les objectifs. En fait quatre projets reçoivent la priorité immédiate : les routes I3 et 9, l'oléoduc Da-Nang-Laos, la cimenterie de 200.000 t, la création d'une compagnie nationale de transport. Si les financements, souvent occidentaux, sont là, les obstacles subsistent: Polonais et Hongrois n'ont pas encore pris de décision pour les ponts de la route n° 9, en privé les russes ne voient pas les travaux de la cimenterie de Vang Vieng débuter avant I985. L'insécurité n'est peut-être pas étrangère à ces retards (FEER 28/5).

Depuis février le Laos est relié à l'Union Soviétique par satellite et la télévision russe peut être captée cinq heures par jour. La coopération lao-soviétique s'est beaucoup développée depuis I98I, le relais vietnamien antérieur ayant été parfois abandonné (FEER 28/5).

L'opposition lao

L'organisation Lao-Hmong Unis qui contrôlerait une population de 35000 habitants, notamment dans la province de Xieng Khouang, fait face à des attaques lao-vietnamiennes très dures depuis la fin de 8I, notamment sur le Phou Mathao, le Phou Xé. Des gaz toxiques auraient été utilisés (ALPAV 82). De leur côté les forces du N.P.L (FUNLPL) ont fait sauter des dépôts d'armes et de carburant à Savannakhet le 7/3 et ont multiplié les coups de

main dans la province.(deux à trois opérations par mois)(ALP mars 82).

La guèrre chimique

Le Département d'Etat américain a publié un livre blanc selon lequel la guerre chimique aurait fait 6500 morts jusqu'à présent lors des 261 attaques qui ont été menées dans les provinces de Xieng Khouang, Luang Phrabang et Vientiane. Les bombardements auraient eu lieu à partir des bases de Long Tieng, Phone Savanh et Ban Xone (T 5/4, AWSJ 7/4).

A l'ONU l'examen de la question progresse peu (FEER 28/5).

La Thailande

Le processus se met en place pour les élections législatives d'avril 83, la croissance économique se poursuit au rythme de 6%, mais de profondes inégalités régionales demeurent (M 5/4).

Le général Prem, premier ministre, s'est rendu dans plusieurs capitales européennes, dont Paris; Paris a réaffirmé son opposition à la politique vietnamienne (F 29/4), mais les initiatives françaises pour un dialogue thaï-viet ont été repoussées (F 3/5). Mille étudiants thaï seraient inscrits dans les facultés françaises aujourd'hui.

Le Vietnam

Le congrès du PCV a confirmé la montée de Le Duc Tho et la place des militaires (M 2/4), on dit Le Duan malade (FEER 28/5). Le remaniement ministériel traduit les hésitations économiques et le plan quinquennal n'a pas été adopté (A SJ 26/4).

Le ministre des Affaires Etrangères Nguyen Co Thach a fait une tournée en Europe et en Inde. A Paris il a obtenu le principe du rééchelonnement de la dette vietnamienne. Celle-ci s'élève à I,4 milliard de dollars à l'égard de l'ouest, et à davantage vis-à-vis de l'Est (FT 8/4) Pour rembourser celle-ci le Vietnam envoie-t-il des travailleurs en Russie et dans les pays de l'Est ? Il y en aurait 50000, mais on n'en sait pas assez sur les conditions privées des contrats (FEER I4/5). Le Vietnam s'inquiète aussi d'un éventuel rapprochement sino-soviétique à ses dépens (QP 8/4).

Le Cambodge

Sur le terrain les Vietnamiens n'ont pas remporté de victoire décisive et n'ont pu prendre Phnom Malai (IHT 4/5). Mais des attaques ont été de nouveau dirigées contre le FNLPK (FEER 7/5).

Les trois composantes de la résistance antivietnamienne vont-elles arriver à un compromis ? (M 4/5). Il semble qu'il n'en soit rien (F I3/5) (FEER I4/5).

Les relations franco-lao

Si le nom du futur ambassadeur de France est déjà connu, il n'en va pas de même du côté lao et la normalisation tarde à venir (témoignage).

Une délégation du PCF conduite par une personalité de deuxième plan s'est rendu à Vientiane en avril (H 9/4).

Les relations franco-vietnamiennes

Chevènement s'est rendu à Hanoï les 2 et 3 avril, Nguyên Cô Thach à Paris les 8 et 9 avril. La commission mixte s'est réunie à Paris en mai et Giap pourrait venir en France en 1983 (M 6/4), mais les divergences politiques subsistent, notamment sur le Cambodge (F 8/4); seules ont été réglées quelques questions bilatérales (M 11/4).

L'accueil des réfugiés

Il reste 220 000 réfugiés en Asie du Sud-Est (L 12/5). Les arrivées en Thaïlande en provenance du Laos ont baissé de 12 500 au premier trimestre de 1981 à 2 500 durant les mêmes mois de 1982 (FEER 14/5).

En Thaïlande, les 16 000 Lao arrivés avant 1981 sont considérés éligibles pour le départ; 15 000 autres sont considérés comme illégaux , internés à Na Pho ils sont exposés à la menace d'une expulsion vers le Laos.

Il y a en outre plus de 56 000 montagnards dont beaucoup ne veulent pas quitter la Thaïlande (L 14/4). Le camp de Nong Khay a été fermé le 31 mars avec transfert des 4 000"réfugiés" vers Ban Vinay et des 4 800 "illégaux" vers Na Pho (F), où les conditions de vie sont très dures (témoignage).

La France n'arrive pas à tenir ses engagements d'accueil et 5 000 réfugiés sont placés en attente en Indonésie (L 14/4). Cette lenteur est due au fait que la population des centres d'hébergement en France éprouve des difficultés croissantes à se recaser (témoignage).

Une réduction des quotas d'entrée a été annoncée aux Etats-Unis où 71 % des réfugiés sont maintenant dépendants de l'aide publique (T 10/5). Si le Département d'Etat et l'Office d'Immigration se sont mis d'accord sur les conditions d'octroi des visas, il existe désormais un certain désengagement. En Australie les quotas d'entrée ont été réduits au début de mars et sont devenus confidentiels (FEER 14/5).

Les Laotiens dans leurs pays d'accueil

123 000 Lao et 75 000 montagnards ont été accueillis à présent, dont 23 000 et 8 000 respectivement en France.

Aux Etats-Unis les Asiatiques sont le groupe ethnique qui connaît la plus forte croissance numérique; 10 % des réfugiés sont installés dans l'Orange County, faubourg de Los Angeles (IHT 20/5). Ils sont 197 000 dans l'ensemble de la Californie, on assiste à des migrations internes importantes au profit des Etats qui accordent le plus de largesses sociales (Californie, Michigan, Texas). Les Etats comme l'Oregon et le Washington où le chômage est élevé et où les programmes d'aide ont été réduits ont vu partir plusieurs milliers de réfugiés, notamment Hmong (IHT 16/6).

En France, à la suite de l'arrestation d'un petit revendeur de drogue laotien (NJ 13/5) la presse a fait ses gros titres de la nouvelle "filière asiatique" de l'héroïne rose, dont le quartier général serait à Amsterdam et le pivot à Paris 13°. Il s'agit en fait de Chinois, mais l'amalgame est souvent fait avec tous les réfugiés (F,H,QP 10/5).

Les "états généraux des radios libres" ont souligné la nécessité de créer des émissions dans les langues des populations étrangères résidant en France. Une trentaine de stations souhaitent disposer de six fréquences qu'elles sont prêtes à se partager (L 23/3).

Achevé de rédiger le 1/6/82, à l'aide des publications suivantes: Agence Lao Presse (ALP), Asian Wall Street Journal (AWSJ), le Figaro (F), Far Eastern Economic Review (FEER), Financial Times (FT), l'Humanité (H), International Herald Tribune (IHT), Libération (L), le Monde (M), le Nouveau Journal (NJ), le Quotidien de Paris (QP) et Time (T).

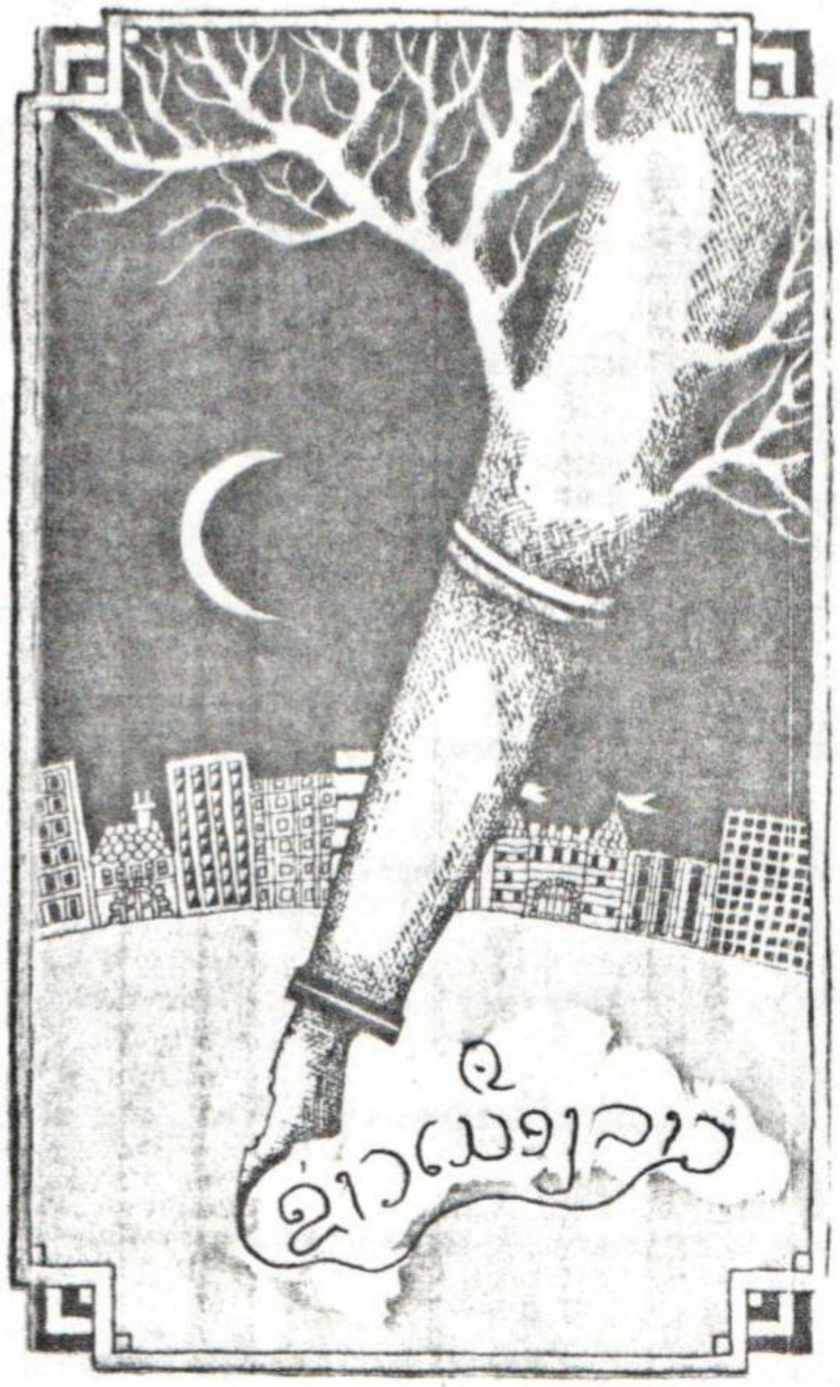

LES PROBLÈMES D'ADAPTATION DES RÉFUGIÉS ET PERSONNES DÉPLACÉES DU S.E. ASIATIQUE

ในฉบับ "Migrants - Formation"
ดร. François BOURDILLON ได้เขียน
อะทิบาย ปัญหา พยาดจิตสดต ของ
ชาว อัพย์บ อาชี :

อิสัย ดาท เซ็น สะท้อน ของ สิ่ง
ดาม อุดมมาม และ ภาพ แห่ง ชีวิต ของชาว
ตาเวันตกในสมัยนั้น แล้ว ยิ่ง
เว้าโดยทั่วไปว่า ตามอาญุและ
ที่ชีวิตในเมืองฝรั่งจะมีเสือสำเร็จ
ทำแต่ว่าผู้ทั่วจะรู้จักพาสา, มีอาชีพ
ชิบ, มีครอบครัวยู่ด้วยทั้งมีสังคมใน
ฝรั่งแล้ว ก็ แล้วแต่ เมื่อชีวิตเพื่อชาติ.

ปัญหา ตามมาประทะกับอัทมะทัมชาว
ตาเวันตก ทำบ่หมักหมายถึงแรงเท่าใด เพราะ
ตามที่ได้กล่าวถึงฝรั่งหมายเหตุตามพื้นทุก
จากความลำบากยู่เมืองไท และประเทศเดิม
แล้วต่อมาปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้น
เช่น ดินฟ้าอากาศ, คุณค่าของเวลา, ตามมุ่งหา
อาหาร ตามต้น, เรื่องยู่และระบบกิดเกม

Le Docteur François BOURDILLON a consacré un article dans "Migrants-Formation" de mars 1982 aux troubles psychopathologiques observés chez les réfugiés asiatiques, suite à l'exil et à la transplantation en France.

Analysant tout d'abord les conséquences dûes au conflit vietnamien, à l'influence occidentale pendant cette période, il aborde le problème de l'émigration en soulignant le danger de globaliser le problème : la connaissance du français, la qualification professionnelle, l'appartenance à telle ou telle ethnie, la présence de famille déjà installée sont autant de facteurs qui déterminent les conditions de réussite de l'adaptation en France.

La première étape correspond au "choc culturel" qui est diminué par le fait que l'arrivée en France correspond à la fin des souffrances et que notre société de consommation rassure après les difficultés rencontrées dans les camps.

Viennent ensuite les premières contraintes et certaines craintes : le climat et la modification de notion du temps ; l'habillement, l'alimentation, le logement et ses règles, l'apprentissage sous tension de la langue et de la pensée française.

Troisième étape : la "réinsertion" qui, pour beaucoup de Français, se limite à l'aide sur le plan matériel : travail et logement. Eléments importants, ils ne constituent pas pour autant la clé d'une réussite de l'insertion. La nécessité de renoncer, à plus ou moins long terme, à une partie de ses comportements, de ses traditions et d'acquérir certaines données indispensables à une bonne adaptation entraînent chez le réfugié des remaniements fréquents de leur personnalité. L'intégration est variable et dépend de multiples facteurs, pouvant donner lieu à l'extrême à une assimilation ou perte de son identité pour fondre complètement dans la communauté d'accueil (risque pour la seconde génération).

Le rejet de l'identité nationale, l'acculturation désirée peuvent être interprétés comme une négation de sa qualité de réfugié et comme une promotion importante dans la société à laquelle ils n'auraient jamais pu prétendre dans leur pays d'origine (confort, consommation, ...)

Il y a en outre plus de 56 000 montagnards dont beaucoup ne veulent pas quitter la Thaïlande (L 14/4). Le camp de Nong Khay a été fermé le 31 mars avec transfert des 4 000"réfugiés" vers Ban Vinay et des 4 800 "illégaux" vers Na Pho (F), où les conditions de vie sont très dures (témoignage).

La France n'arrive pas à tenir ses engagements d'accueil et 5 000 réfugiés sont placés en attente en Indonésie (L 14/4). Cette lenteur est due au fait que la population des centres d'hébergement en France éprouve des difficultés croissantes à se recaser (témoignage).

Une réduction des quotas d'entrée a été annoncée aux Etats-Unis où 71 % des réfugiés sont maintenant dépendants de l'aide publique (T 10/5). Si le Département d'Etat et l'Office d'Immigration se sont mis d'accord sur les conditions d'octroi des visas, il existe désormais un certain désengagement. En Australie les quotas d'entrée ont été réduits au début de mars et sont devenus confidentiels (FEER 14/5).

Les Laotiens dans leurs pays d'accueil

123 000 Lao et 75 000 montagnards ont été accueillis à présent, dont 23 000 et 8 000 respectivement en France.

Aux Etats-Unis les Asiatiques sont le groupe ethnique qui connaît la plus forte croissance numérique; 10 % des réfugiés sont installés dans l'Orange County, faubourg de Los Angeles (IHT 20/5). Ils sont 197 000 dans l'ensemble de la Californie, on assiste à des migrations internes importantes au profit des Etats qui accordent le plus de largesses sociales (Californie, Michigan, Texas). Les Etats comme l'Oregon et le Washington où le chômage est élevé et où les programmes d'aide ont été réduits ont vu partir plusieurs milliers de réfugiés, notamment Hmong (IHT 16/6).

En France, à la suite de l'arrestation d'un petit revendeur de drogue laotien (NJ 13/5) la presse a fait ses gros titres de la nouvelle "filière asiatique" de l'héroïne rose, dont le quartier général serait à Amsterdam et le pivot à Paris 13°. Il s'agit en fait de Chinois, mais l'amalgame est souvent fait avec tous les réfugiés (F,H.QP 10/5).

Les "états généraux des radios libres" ont souligné la nécessité de créer des émissions dans les langues des populations étrangères résidant en France. Une trentaine de stations souhaitent disposer de six fréquences qu' elles sont prêtes à se partager (L 23/3).

Achevé de rédiger le 1/6/82, à l'aide des publications suivantes: Agence Lao Presse (ALP), Asian Wall Street Journal (AWSJ), le Figaro (F), Far Eastern Economic Review (FEER), Financial Times (FT), l'Humanité (H), International Herald Tribune (IHT), Libération (L), le Monde (M), le Nouveau Journal (NJ), le Quotidien de Paris (QP) et Time (T).

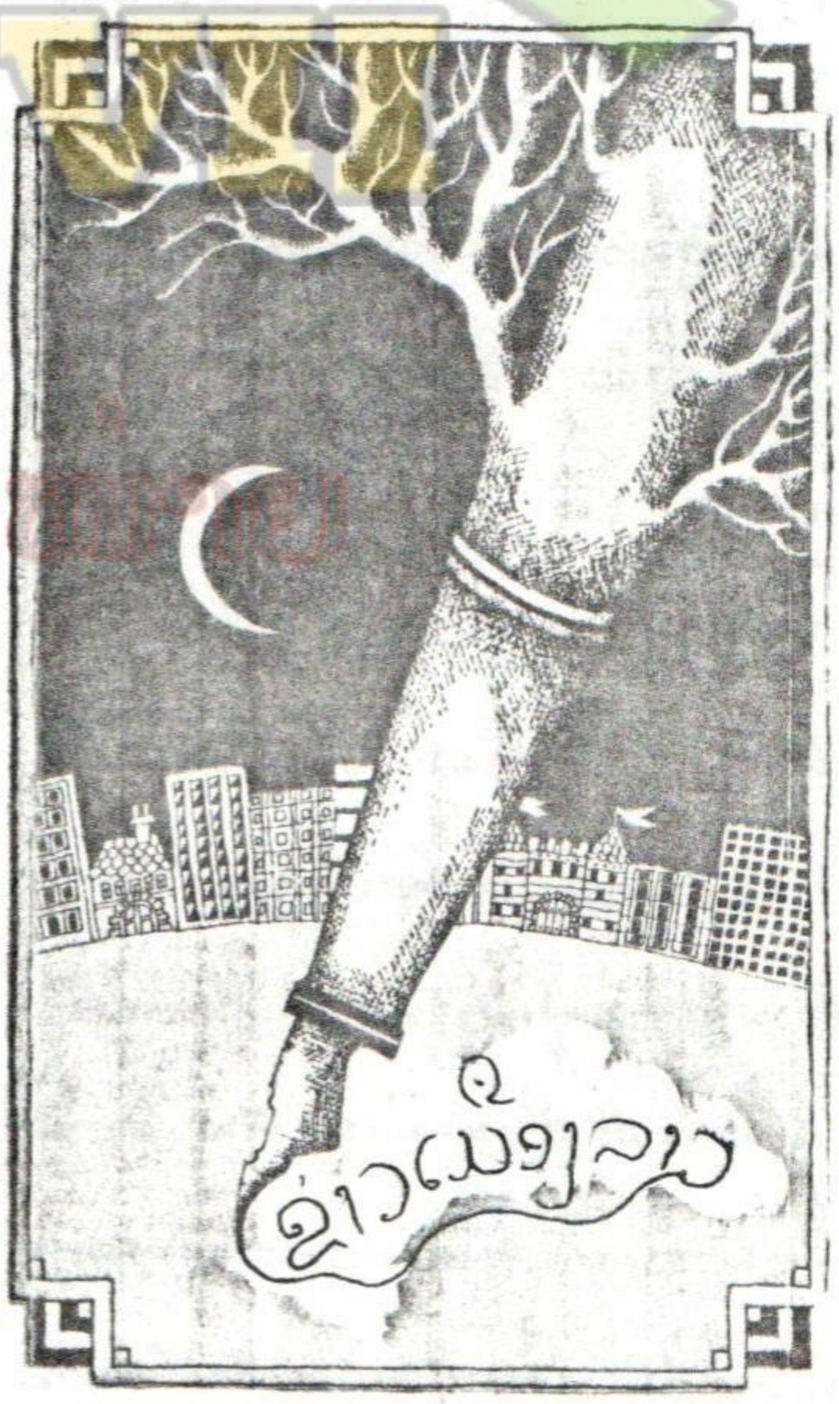

LES PROBLÈMES D'ADAPTATION DES RÉFUGIÉS ET PERSONNES DÉPLACÉES DU S.E. ASIATIQUE

Le Docteur François BOURDILLON a consacré un article dans "Migrants-Formation" de mars 1982 aux troubles psychopathologiques observés chez les réfugiés asiatiques, suite à l'exil et à la transplantation en France.

Analysant tout d'abord les conséquences dûes au conflit vietnamien, à l'influence occidentale pendant cette période, il aborde le problème de l'émigration en soulignant le danger de globaliser le problème : la connaissance du français, la qualification professionnelle, l'appartenance à telle ou telle ethnie, la présence de famille déjà installée sont autant de facteurs qui déterminent les conditions de réussite de l'adaptation en France.

La première étape correspond au "choc culturel" qui est diminué par le fait que l'arrivée en France correspond à la fin des souffrances et que notre société de consommation rassure après les difficultés rencontrées dans les camps.

Viennent ensuite les premières contraintes et certaines craintes : le climat et la modification de notion du temps ; l'habillement, l'alimentation, le logement et ses règles, l'apprentissage sous tension de la langue et de la pensée française.

Troisième étape : la "réinsertion" qui, pour beaucoup de Français, se limite à l'aide sur le plan matériel : travail et logement. Eléments importants, ils ne constituent pas pour autant la clé d'une réussite de l'insertion. La nécessité de renoncer, à plus ou moins long terme, à une partie de ses comportements, de ses traditions et d'acquérir certaines données indispensables à une bonne adaptation entraînent chez le réfugié des remaniements fréquents de leur personnalité. L'intégration est variable et dépend de multiples facteurs, pouvant donner lieu à l'extrême à une assimilation ou perte de son identité pour fondre complètement dans la communauté d'accueil (risque pour la seconde génération).

Le rejet de l'identité nationale, l'acculturation désirée peuvent être interprétés comme une négation de sa qualité de réfugié et comme une promotion importante dans la société à laquelle ils n'auraient jamais pu prétendre dans leur pays d'origine (confort, consommation, ...)

ดร. François BOURDILLON ได้ลงในอะทิบาย บันหา พยาดจิตสาด ของชาวอันยับ อาลุ :

อิจัย อาก เซ็ม สะท้อม ของสิ่ง ภาม ของคม และ แหก ชีม ของชาว ตาเว้นตกใม สมัยนั้น แล้ว ซึ่ง เว้าโดยทั่วไปว่า ตาม อาญ และ ใช้ชีวิตใม เมืองฝรั่ง จะ มี ตัล สำเร็ด ที่แต่ว่า ผู้ที่ จะ รู้จัก พาสา, มีวิถี อาชีบ, มีคอบคัว มั่นยืน ที่ มีฐานะ ใม ฝรั่งแล้ว ใช้ แล้ว แต่ เว่า ชีม เชื้อชาด.

บันหา ภาม มาปะทะ กับ อัทม: ทัมชาว ตา เว้นตก ก็บ่ หมักหมา ฮับแรงเท่าใด เพาะ ภาม ที่ ได้ตกลงฝรั่ง หมายเถิง ภาม พ้น ทุก จาก ความลำบาก ยู่เมืองไท และ ปะเทดเดิม แล้ว ต่อ มา บันหา ต่างๆ ก็จะเกด ขึ้น เช่น ดิน ฟ้า อากาด, คุนค่า ของเวลา, ภาม มุ่งหา อาหาม ภาม กิน, เรื่อม ยู่ และ ระบบ ภิดเทม

Par contre,pour les sujets de haut niveau social,le processus d'accomodation ne témoigne que d'une adaptation minimale à la communauté d'accueil,suffisamment pour ne pas être repoussé.

Ainsi vont apparaître un certain nombre de processus qui témoignent du niveau et du type d'adaptation. Chez certains,on notera des conduites d'opposition franche vis-à-vis de la société d'accueil avec re - fermement sur leur communauté. D'autres par une fuite en avant cherchent à oublier.

Sur le plan médical,on constate peu de demandes extériorisées de traitements psychiatriques parce que,d'une part,les malades considèrent ces maladies comme des conséquences normales de l'exil et que, d'autre part,la représentation socio-culturelle des troubles de la pensée est fort différente de la nôtre.

La représentation et l'expression de la maladie chez les Asiatiques étant souvent des concepts différents de ceux des occidentaux et devant le peu de médecins asiatiques qualifiés dans ce domaine,les traitements sont souvent inadaptés. Il est illusoire de penser que psychiatriser un réfugié sous prétexte qu'il a du mal à vivre son exil est une solution : tout au plus pouvons-nous tenter de prévenir certains troubles et de soulager certains malades.

La prévention vise donc à influer sur certains facteurs qui contribuent au développement de la maladie,en sachant qu'il y a des faits historiques sur lesquels nous ne pouvons plus intervenir.

Cette prévention peut se faire dans le pays de premier accueil (amélioration des conditions de vie dans les camps et information sur la vie dans le pays d'accueil définitif) ainsi qu'en France (meilleure préparation à la vie en France,respecter les regroupements ethniques,favoriser la création d'associations asiatiques et la possibilité d'une vie spirituelle,responsabiliser les populations asiatiques déjà réinstallées à l'accueil de leurs compatriotes,promouvoir la formation professionnelle,...)

La connaissance des dommages de l'insertion (inadaptation sociale,dépression réactionnelle,maladies psychosomatiques, maladies psychiatriques) et de leurs causes permettrait à travers une politique de prévention d'améliorer la qualité de l'adaptation et atténuerait leur retentissement sur la société d'accueil.

พร้อมทั้ง การ ปะ ทับ กับ ภาษา และ ความ
คิด ของ ชาว ฝรั่ง .

คน ฝรั่ง ที่ เห็น ใจ ก็ มัก ช่วย แต่ เรื่อง
วัตถุ และ อุบัติ เหตุ ที่ เห็น ชัด เจน
แต่ ก็ ไม่ เข้า ใจ ความ อ่อน ไหว ต่อ
ตัว เรา ซึ่ง เป็น สิ่ง สำคัญ
ความ จำ เป็น ที่ จะ ต้อง ปรับ ตัว เข้า สู่
สังคม ใหม่ ระยะ สั้น หรือ ยาว ก็ เร้า ให้ บาง คน
ใช้ กลับ ประ การ ประ ดิด ตัว , ร้อง ขอ ประ เพ
ณี และ เอา แต่ ใจ และ ความ เข้า ใจ แบบ
ใหม่ ก็ ไม่ เร้า ให้ ปุ่ม ทัศนะ ของ ตัว เอง
ผู้ เดียว ๆ . บาง คน ตัด สัน ชาว ญี่
ปุ่น ว่า มี เงิน ใช้ หลาย แบบ

แต่ สำหรับ ผู้ ที่ ผู้ใหญ่ นั้น วัย ชรา สูง แล้ว
การ ปรับ ตัว เข้า สู่ สังคม ใหม่ นั้น ยิ่ง ยาก
ที่ สุด พึ่ง แต่ ผู้ อื่น ... บาง คน
คิด ว่า ต่ำ ต้อย และ ประ ดิษ ฐ์ สิ่ง ที่ ประ
เทศ รับ ต้อน ไกล การ ที่ ห่วง ใย สิ่ง
ที่ ก่อ ขึ้น ชาติ ตัว เอง . ยิ่ง ทับ ซ้อน
หา พึ่ง ให้ ลูก ยิ่ง ยาก เข้า ไป ใหญ่

พยาธิ สภาพ ของ ชาว อินโด จีน
ที่ ว่า เป็น ของ ทัน ที ทัน ใด ย้อน การ ทับ
ซาก บาง เกิด เมื่อ ครอบ และ บัน ทอน ความ
ความ นึก คิด และ ความ เห็น ที่ ต่าง จาก
ชาว ฝรั่ง ย้อม ต่าง อัน ตะ ทับ .
การ แก้ บัน หา ต้อง แบ่ง ออก หา
ทาง ทัน ก่อน (ทัน ที ก่อน แก้) ต้อง
ตรวม ชาว อินโด จา แต่ ละ เมือง ๆ ที
พัน โดย การ อะ ทิ บาย เหตุ ความ เป็น
มา ใน เมือง ฝรั่ง และ เมื่อ ตก ฝรั่ง แล้ว
ก็ ควร ละ ลาย ละ ลม การ ห้อม ล้อม เผ่า
ชน หมอด หมู่ , การ ตั้ง ระ จา ตัว ต่าง ๆ,
การ ประ ดิ บัด ละ ลาย และ การ ฝึก หา
ทาง อัด ใจ , การ ฝึก เป็น วิ ชา อา ชีพ
และ การ ยู่ อยู่ ให้ ผู้ ที่ ตั้ง ถิ่น ฐาน
ใน ฝรั่ง แล้ว ให้ มี ความ รับ ผิด ชอบ
ต่อ ตัว รับ และ ช่วย เหลือ ชาว อินโด จีน ใหม่ .

◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎

REFLEXIONS SUR LA CULTURE LAO EN MILIEU THAI

Par XIENG KHAM

Autrefois, se rendre du Laos en Thaïlande, en vacances ou en voyage d'étude, était sans doute différent de s'y rendre maintenant après plusieurs années d'exil... très différent aussi de s'y rendre en tant que réfugié. Mais, quelles que soient ses expériences le lao qui se trouve de nouveau parmi les thaïs constaterait l'effacement progressive de ses préjugés les plus ancrés.

Pour ma part, lorsque je me retrouvais dernièrement dans une pagode thaïe à Wimbledon, la nostalgie du Laos était telle que j'avais du mal à distinguer la culture lao de la culture thaïe. Les manières de s'asseoir, de saluer, de présenter des offrandes aux bonzes, de s'accroupir en passant devant une personne assise, étaient les mêmes. L'emploi du lao par un bonze Issan (I) officiant la cérémonie renforçait l'illusion que j'avais d'être parmi les miens.
J'étais dans la situation paradoxale d'être reconnaissant aux thaïs d'avoir pu préserver une parcelle de " manière d'être lao ".

Je me suis rendu compte, l'année dernière durant un long séjour en Thaïlande, que les partisans d'un " nationalisme culturel lao " ne seraient pas déçus par la situation des lao en Thaïlande même. Les écritures et les langues lao sont enseignées aux universités de Chiengmaï et de Khon Kaen. De nombreuses personnes d'origine lao accèdent à d'importants postes dans le gouvernement thaï.

On entend souvent parler lao dans les rues et les bistrots de Bangkok et les femmes Issan (I) et Khon Muang (2) n'ont plus honte de porter le " sin " (jupe traditionnelle lao). Ces marques d'attachement à la culture lao, j'en ai fait moi-même l'expérience dans une aventure qui m'est arrivée à Bangkok récemment :

Je me promenais avec un ami lao, originaire comme moi de Luang Prabang et nous avions hélé un tuk-tuk (3). Nous marchandions la course auprès du chauffeur, malgré nos efforts, celui-ci s'était refusé à baisser le prix en dessous de vingt baths. Exaspéré, mon ami s'était affaissé sur la banquette en criant " c'est trop cher !" Quel ne fut pas notre surprise quand le chauffeur nous lança en lao avec l'accent de Luang Prabang " Bo Phèng na ! " (non, ce n'est pas cher !). Mais déjà mon ami, au comble de l'excitation, lui tapait l'épaule avec un journal enroulé, hurlant presque " c'est un lao ! " " c'est un lao ! "

Ne sachant pas comment le chauffeur allait réagir, je le regardais prudemment à travers le rétroviseur. Au lieu de se fâcher, l'homme très ému, s'excusa. Ses explications nous réservaient une autre surprise :
il nous apprit que loin d'être un lao réfugié, caché en Thaïlande, il était en fait issu d'une famille Luang Prabanaise qui avait fui une attaque de brigands Ho à la fin du I9ième siècle

Sa famille, établie depuis trois générations à Saraburi, n'avait cessé depuis son enfance de lui parler de Luang Prabang. Mais, jamais il n'avait pu réaliser le voeu de se rendre sur la terre de ses ancêtres....

Un tel sens de la patrie m'a réchauffé le coeur !

(I) Issan : ethnie lao, établie sur la rive droite du Mékong en Thaïlande.

(2) Khon Muang : les habitants de xieng Mai.

(3) Tuk-tuk : tricycle motorisé.

ไลยะม่ๅของๅความเย๋าวัย

โดย: ม้อสาวฯ ฮุ่ง

ธงมั้ มัดสาเฮ๊อ เม๋องเพ๊อ บุ๋ามเกา
ผัยผัด ฝั๋งต่าอ๋ปั๋น ติกผั๊พ่ายเม๋อๆ...

.. สมัยนั๋นฮ้อยหากมีอายุได้ 14 ฮอบ. ปีนั๋นแม่นปีหรั๋งๆ ฮ้อยบ่จื. ธุ๋แต่อ่า แม่นฮองปีต่มาหวั๋งจากปะเหดฮ้อยฉาเธ๊ดเสิก ! เถิงอ่าเฉาเธ๊ดสิงคาม ผ่ เม่ อาัย อ๊อย ฮ้อยพากันหมิ๊ด - คอบคิอฮ้อยถืกแตกแยกไปคินะทิดละทางๆ, คินะผิผิบ - ฮ้อยบ่ได้ฮ่าอ๋ใดหมิด, ธุ๋ต่าเอ๊ย๋อยฮ้อยตุ๊ทีสองๆ ธอดปะเหดฝรั๋งเสดแล้อ และกับป๋าแสนที ปาธิ...

ฮ้อยบ๋างคิดและเอ๊าตุ๊งอยู่เฮ๊ยงๆงามงานอ้ยๆฮองฮ้อย - งองนั๋ยๆเหื๊อแต่ผ่ตู๊และแม่ตุ๊ฮ้อยเป๋นตุ๊กาๆกับกลา - ฮ้อยปู่นาๆเผิ๋นยอันอ่าเกิดมาเป๋นหลานฉายตุ๊ล้าเผิ๋น, และเผิ๋นธึกปานหน่อยตาเอาโจด - ฮ้อยะเจียดาเนินฉีอีดไปนาๆเผิ๋นแบบนั๋ละ , ฉอ่ยหั๋งๆได้ะเสิดไปบ่ฮิน.

เฉ๊านั๊หาอหลายเติบ. หาอฮองเด๊อนจังๆ เด๊อนบ๋านเธ๊า (หางเพ๊อฮองลาอ) ... แต่ฮ้อยเกือบธุ๋ลืกหาอ, เพาะหัวใจและแนอคิดเจ๊ดไปบ่ธุ๋บ่อนจ๋า... ทั๊ตาฮ้อยยอ้ยเกั๋นยามใดบ่ธุ๋เมื๊อ เพาะคิดอ่าโตพากแม่อาัยเอ๊ย และ จะบ่ได้เห็นเธ๊าอิกแล้อในฉากนี๊... บ่เผิ๋นอ่า : " ลุกกาพ้า ผ่แม่ ยั๊หมิด ! "

ฮ้อยหั๋งคิดหั๋งเบิ๋งๆ ผ่ตู๊ฮ้อยหีกาล๋างบ๋างไผมาย้าผู่หั๋าก๋านบ่ไกจากสุ่มไม้ไต่ ฮ่าๆขุมไฟ... หาบักดิกฮองฮ้อยะบอบฮอดหางใก้ๆเผิ๋น สอยโอกาดหาเอาคามอุ่นฮองขุมไฟ เผิ๋นลุกไผมาย้าแต่เฉ๊าๆ ฮ้อยธุ๋เพาะเผิ๋นบ่เคิ๋ยตื๋นอายจักเหื๊อ- เถิงแม่นเผิ๋น เกือบจะได้ ๗๐ ปี แล้ะตาม เผิ๋นเมื๊อยบ่เป๋นจักเหื๊อ - อิกย่างบั๋งเผิ๋นกิโอ กาดนี๊เธ๊ดองก เพาะยามเฉ๊าๆ แม่นยามๆงบลาๆ, จิดใจและแนอคิดต่องใสดิ, เผิ๋นลุกพาอ๊บนาบิบพระ แต่เฉ๊า แล้อกะเล๋นเธ๊ดองกโอด ย๋างบ่ธุ๋เหื๊อ เผิ๋นเอาหน่อไม้บักใบ่ยนาสุมใส่กับไฟจูด เอาฝอยหอดหีเหื๊อเผิ๋นจักตอกอานนี๊ใส่กะลุกโอด - (ไม้หอด แม่นไม้ไต่ละบิดบั๋งฉีๆฉาอนาหางเพื๊อธุ๋ดี เพาะมันหางอเห็บเป๋นผิเสด - จะบ่าเอามาจักเป๋นตอกมั๊ด ธ๊อใธ่ ธ๊อนา สานตาเหมื๋อได๋ดี) (จุ๊งสันธ๊งอ่า ฯลฯ)

" แสงเอ๊ย "

สงนี๊ดังขึนมาแต่ในหย้างกงานอ้ย แม่นแม่ตู๊ฮ้อยฮ้างฮ้อยเผิ๋นหากั๊หางเธ๊าลุก และ กาวังอี๋ปู่ ... ฮ้อยฮเดิดตื๋นจากคามเผิ๊ผืน ฝ้าอตอบไปอ่า :

" โดย "

" ลุกไปเอาเผืองให้บักก่อนกินแด่ไปลก ! " บักดอ่บ แม่นคอายผอกฮ้อย - ย๋างเหื๊อโตงองั๊ะ แต่กั๋นีสีโตผุ้น ! มีอีดาเป๋นคู่บักดอ่บ และ ผอกฮ้อยได้คอายบ้อย สองโตตั๋วฉีอ่า บักกอางๆ และ อีฝาบ เพาะมัน แหหลาย ... ผ่ตู๊ฮ้อยลาย อีดา บักกอางและ อีฝานแล้อ เพาะเถิงมีคอายหลายผอกฮ้อยกะบ่มีใตใฉ้มันไถมา... แนอ่ามิแต่สามคิบในคอบคิอ เอาบักดอ่บเธ๊ดองกกะผ่แล้อ -

ฮ้อยฝ้าอลุกขึนจากตั๋งคอก (ตั๋งไม้ตาๆ) แล้อก่เล๋นเธ๊ดองกตามผาสาบาอ่บอ้ย ฉาอนา... ฉอ่ยเผิ๋นสุดสามาดเพาะเผิ๋นกะเก๊าแล้อ -

เอาเผืองให้บักดอ่บแล้อฮ้อยกะฝ้าอวางหั๋าบ่างเค๊อง. เค๊องฉุดเกาปะจาฉิบ สั๋งเกา เสื๊อเกา สั๋ง ทิอธุดสิดา เสื๊อกากี แฮงสั๊บ เหื๊อฮองอ้ายฮ้อย ...

มื๋นั๋นฮ้อยต้องไปยามกะทิบ, ยามแธ้อ ยามบอก

(ใส่เอิาหูหาอาย)... หุ่นเธ้อธอ้ย ปู่ผุ้บ ! ปู่หอ้ยด่าๆ ผุ้บ !! แคมหอ้ยไภ้ทาอางท้าธอ้ยกะใส่ , ปู่ป่าไม้จ้า, ไม้หลอย, ไม้ธิม ธอ้ยใส่พิด !

(ไม้จ้า: ไม้ไต่นอ้ยๆท่ำโปัติบ เป็นตุ่มบ่สุางกายสอางเฌดต่ำ-ฑ เฌยหลาย - ไม้พุงอดิ - ไม้หลอย: ไม้ไต่นอ้ยๆ ใช่ยบ่กายบ๊อโปัม สุางปะมางหิกเฌดหาสิบเฌด - ไม้บ่พุงอ ฑ่ บ่เฌยปางใด แต่ลาๆมันเธ็ดคันเบ็ดได้ - ไม้ธิม: ไม้ไต่ใช่ยลาไม้สุางใผ บ่มีพาม เกิดตามจาๆยผุสุาง ปะมาน สิบเฌด ฑ่มันกินดิ แต่ยากธิมจ๋างธ้อางฮื่ไม้ธิม -)

ใส่แธ้อเอิานิกเอิาหูบ๊ , ลาางเหื่อกะได้ดิ สะเพาะแล้อมีใดธ้อนๆ ลาางเหื่อกะแบบมีกับบาันฮื่า - ธัดท่าอ่ธอ้ย ที่ธอ้ยมักได้บ๊น มีค๊ : นิกธอา , ไก่ป่า , หูหาอาย, หูพุก , กะธอก ธอ่นหลายแม่นธัดเลื่อบ๊ละ เพาะแม่นพุงแธ้อธ็ด และ กะบอก -

ธอ้ยฝ่าอจับเอิาท่ำเธ้าย็ดใส่ตำาขาม้าแล้อมัดเพ็นๆใส่แออหางหลังแออเบ็อางธอาแม่นฝีกผ้าและบ็างยาบอ้ยข้าอีหาก (บ่มีหลายดอกเพาะแม่นยามแล้ว แต่อ่าปู่ในหอ้ยผุ้บแคมบ้าและหีมป่าผุ้บยังมีหากปู่). ปู่ค่ธอ้ย แม่นพากกะถุบ ปู่แธบแม่นห้า ธอ่ยลุกห้าแล้อธอ้ยมีธิบปายลุก ธอ้ยใส่ในบ็างมันแล้อพายใส่บ่าเอิา - ธอ้ยธุ๊ลึกอุ่นใจเมื่อธอ้ยมีเค๊อางคิบลุดแบบบี้...สะเพาะแล้อเมื่อธ้อยเธ้าไปในป่าตุ๊ดงอ.

มื้บ้นธอ้ยไปพิดมื้จิบค่ำมืดสะลุ้ม (ค่ำบ่จื๊ห้าคิบได้ปางใด)จิางกับถงางบา - ทุกๆเหื่อธอ้ยกับแต่สามสีโมางลอาย แต่เหื่อบ้นบอกจากยามแธ้อและใส่แธ้อค็บแล้อธอ้ยย้างลอกตัดเฝือกสง้อให้ผ่ตู้อีก - เฝือกสง้อแม่นเฝือกหยาบที่สุด ที่ธอ้ยเห็บบา ทุกๆ ผ่ไธ่ ลาอบา ลาอป่ารู้ดิดอก - เฝือกบ้มีหลายตามเจ้ยพุ แต่อ่าธอางดีหายก่ก , ค๊อ่าตอ้างลอกเอิาเฝือกยาอๆแก่ๆ หมายคอามอ่าเฝือกโหม บ่มีกางมิต่จิางดิ - มันมักลอยปู่ต๋าดินดอก - ผ่บาทุกๆคิบมักเอิามาเธ็ดเฝือกมัดคอาย มามัด มาสาม เธ็ดหลายๆแขอ สาค็บหลายสาจับ ผ่ตู้ธอ้ย - หากเฝือกใช่ยสาโปัมิ เมื่อเธามาขุดเอิาพ้าห้ามันออกแล้อ เธาจะเห็บมันเป็นเส็นนอ้ยๆหลายๆเส็น หากเธาเอิาไปยางล่าไอ้ ปีหายามเธ็ดไธ่มารับธอางอ่ามีเฝือกเพ็นหาไอ้ตลอดยามเธ็ดบา .

เหื่อบ้นธอ้ยตัดสินใจไปลอกเฝือกก่อนจะยามแธ้อธอ้ยไปธุดบอ้ยพากหอดผุ้บ !! ลอกเฝือกได้แล้อกะผ่ดีธอดยามกินเธ้าสอาย - ธอ้ยหางปั็บเธ้าหางย่างเพาะยากับกับบาันค่ำโผด - ธอ้ยบางย่อางป้ยุ่กอ้นหินเอิาใบตอางป่าตีกบาหอ้ยกินแล้อกะฝาอ้ยามแธ้อมาหาางบาัน ...

มาธอดใก้ไธ่เกาผอกธอ้ย - ไธ่เกาสอางปีหวัางตอนผ่ธอ้ยยังปู่บา แม่นไธ่เธ้า, ไธ่พาดสาวิ, ไธ่พากเธือ พากเธือ ปู่ป๊าหผิด - ธอ้ยอิดไปลอ่าาเบางบ่ได้ - ผ่แต่ธอ้ยปอ่นค๊ึ้นไปเหางธ้อธอ้ยหลางธอ้าึ้นอ่า :

" ป๊ดโห่ ...! แม่นกอาางนอ้ยตอ่าบ๊นบ่า !! "

แม่นละกอาางนอ้ยนอนตายปู่ใก้าธ้อบ๊ับ - ตามเบางเลือดปู่ออ้มๆธ้างแล้อกอาางบ๊หากตายหอ่าางเฉาบ๊เอางๆ...

กอาางนอ้ยบ๊บ่ได้ถูกแธ้อหึกะหิบธอ้ยดอก แต่ถูกพ่ธอ้ย ! เผิ่นหาท้างหาท่อไอ้สาจับธัดป่าใช่ยหีมีกเธ้ามาอาละอาดไธ่ แล้อเผิ่นลืมปิดเมื่อไธ่แล้อๆ...หาท่อแม่นแธ้อสะบึดบางหีอ็บตลายหีสุด - เธาจะเธ็ดหาท่อดอ้ยไม้ไผเละเฝือก - ฝ่ายไม้ไต่สาโปัม หึโปัติบ ฝ่ายเฒ่นๆแล้อหาท้างแบบหาท้างพ้าพ้อางเธ็ดธามันแธางๆ . เอิาเฝือกมัดไอ้แล้อกาางเฝือกไอ้ตันหาางตามบอ่นหีธัดมีกต่านเธ้าไปหาลายไธ่ธอบ - หากธัดมาธอ้างเฝือกหาท่อก่จะลืมโดด , ไม้ไต่เฒ่นหางสองธับจะตุ่างไปใส่โดด !

ตามหีมะดาตุ๊หีใส่หาท่อจะตอ้างธับติดฉอบเพาะถูกคิบ คิบก่ตายได้ - ตุ๊กร่อจะตอ้างฤากตันไม้ปู่ออ้มธ้างเป็นลืมยาลืกอ่าบ่ให้ใดไปหางบ๊นเพาะได้อาางหาท่อ -

เห็บกอาางตายแบบบ๊บธอ้ยจิบลืมพิด ! หาท่อผ่ธอ้ยแธางหลายจิบเกือบฉอดเอิากกอาางนอ้ย - ธอ้ยบ่รู้จะเธ็ดเมื่อใด - หางยาบ , หางดิใจ ...

ธอ้ยฉิางปู่ดินเติบ แล้อจิางตัดสินใจปาดหอ้างมัน เอิาเค๊อาในออกพิด จิางไอ้ แต่ ตับ, ใต, บิ และ มาัม บอกจากกันพิด - บาดแล้อธอ้ยปาดเป็นต่อนใช่ยๆสงบไล่ลาไม้ไ

อ่ ขึ้ ธอ้ย สืม มัน แหม่ม เธ็ด เฮ็ดๆ มีคาม หาบ.
ธรับ หาบ หมัก คืม บ้าม ฯลี หัง เฝือก ส้อ
ฯลี หัง กอาง และ อิก หมู หาอาย สิ่ ใด ...
หมา หมัก ดิก ธอ้ย แล่น มา ต้อม ตอม ธอ้ย
ใก้ จะ รอด ญังมา... หัง ยูอก หัง เท่า หัง เลิ่ง
ขา สั่ง ธอ้ย ถอ้ย ความ ดีใจ ยอ้ม บ่ เห็ม ปู่
ธอ้ย หมื่ ดี้ ... แลง มื้ มั้น ธอ้ย หัง ยุ๊ด เมื้อย
หัง ดิใจ ... หลังจาก เฮ็ด แลง แล้ว แม่ ตู้ ธอ้ย
ฟ้าย ถือ หอาๆ ม้อย ค๊ด เป็น ผึ้ ยัง แต่
ค้ม เกือ เอิา ปู่ ไอ้ เฮ็ด แบอ อี้ม แด่ ป้ม เรือม
ใก้ เรือม เหม่ง แด่ ...

และแล้อ ชีวิด เย็ๆ วัย ลอาง ธอ้ย ก็ ดำเนิ่ม ต่าป ค้าย กับ บ่ ม หลัๆ เกิด ฉึ้ ...
เถิงแม่ม ธอ้ย จะ มี ความ สุกใจ และ ดีใจ ก็ พูๆ ชื่อ ฟลอะ เอลา มีๆ ที่ มื้ น้ ดีใจ ที่ มด

พ่อแม่และอ้ายเอ๊ย... เสียใจที่ละบ่าได้สิ่งๆ ตอบขุนแทนคุณเพิ่น และเสียใจที่ขาดความอบอุ่นจากเพิ่นเป็นกัน

ป่อกมาบ่ดึ่ม... เห็นสิ่งท้ายทางมีหลายเส้นทางที่ให้เลือกทางทำมาหากินก็บ่ดักบ่แม่... ขวัยจาได้อ่าแต่ก่อนชีวิตข้านชีวิตเมืองเพิ่นพากันเร็ดขนสิ่นกินหาม ร้องล่าทำเพิ่งกันป่างม่วนชื่น ทามีปัญหาหาสู่ปึ้นป่ามทุมข่าวบ้าบ้านสาจกันดวนสะดอกสะบาย... ปุจอมีตามจัดเพิ่นทำจัดกันไปร่วมทามเมือง... เพิ่นพาต่างพาป้อยฮอดขึ้นแม่ไตเอง ที่ขึ้นหมู่ไปต่างๆ ประเทด... เบิ่งเสิ่นๆ บ่เฮ็ดใจคักป่นมีใด ก็รู้สึกว่าบ่ม่วนดีแต่เท่า... แล้วสองสามปีต่อมาผัวจักแม่นเหละดาฮ้างแทนลูกหลานกะบ่รู้ใจดีกันบ่แท้งแล้วกะแยกม้ำท้วม เร็ดมากะขึ้นฟ้าฮอดท้วมปู่กันทีม แล้วเพิ่นก็ดาแบ่งเอาไปตั้งปักหลักย่าๆ. แต่ก่อนคันป่ากาได้ความช่วยเหลือกันกามกันไปหมดข้าม... เอาเฮ็ดใจเฮ็ดสิ่นกันไปทีมม้ากัน... เร็ดอยากหว่านหามด้วยความม่วนชื่น. ขาดีเพิ่นมีน้ำใจเฮ็ดสาทะกอมสาดาคึม สาดาดี บ่มีถึงตั้งอกตั้งใจป่นมีใด บ่รู้ว่าเป็นเพื่อใส...

มีใจแต่จะแป๋กห้อยเฮ็ดใจสาด้อ่าเป็นหยังสิ่งเป็นแบบนี้? เป็นหยังคึมเฮ็ดสิ่งเป็นเลือกสิ่งคาม? มีใจป่ากเร็ดเลือกสิ่งคาม? ..สิ่งจะบ่มีใจดอก แต่หากหากคึมพากันเร็ด... เร็ดเพื่อฮู้, ย้อมปฏิบัติ, เพื่อสักสิ ความเห็นแก่โต, เพื่อหิสดี, เพื่ออุดมการ, เพื่อแนวคิดต่างๆ... ย้อมความโลดโผนหาโลบมากโลดหาดังพระพุทสอนไว้แต่คึมเฮ็ดป่หาทางแท้... ดีแล้วที่คึมเฮ็ดยู่ในสมองข้อคิดแต่ห้อยเสียใจหลายที่คึมเฮ็ดกายเป็นหาดอยแนวคิดนั้น ซิเป็นหาดอยสันดาน ความซ่อนแอยอยตึมเองสิ่งข้ากายเป็นเสี้ยงนี้ และหาดแท้อยคึมอื่น -

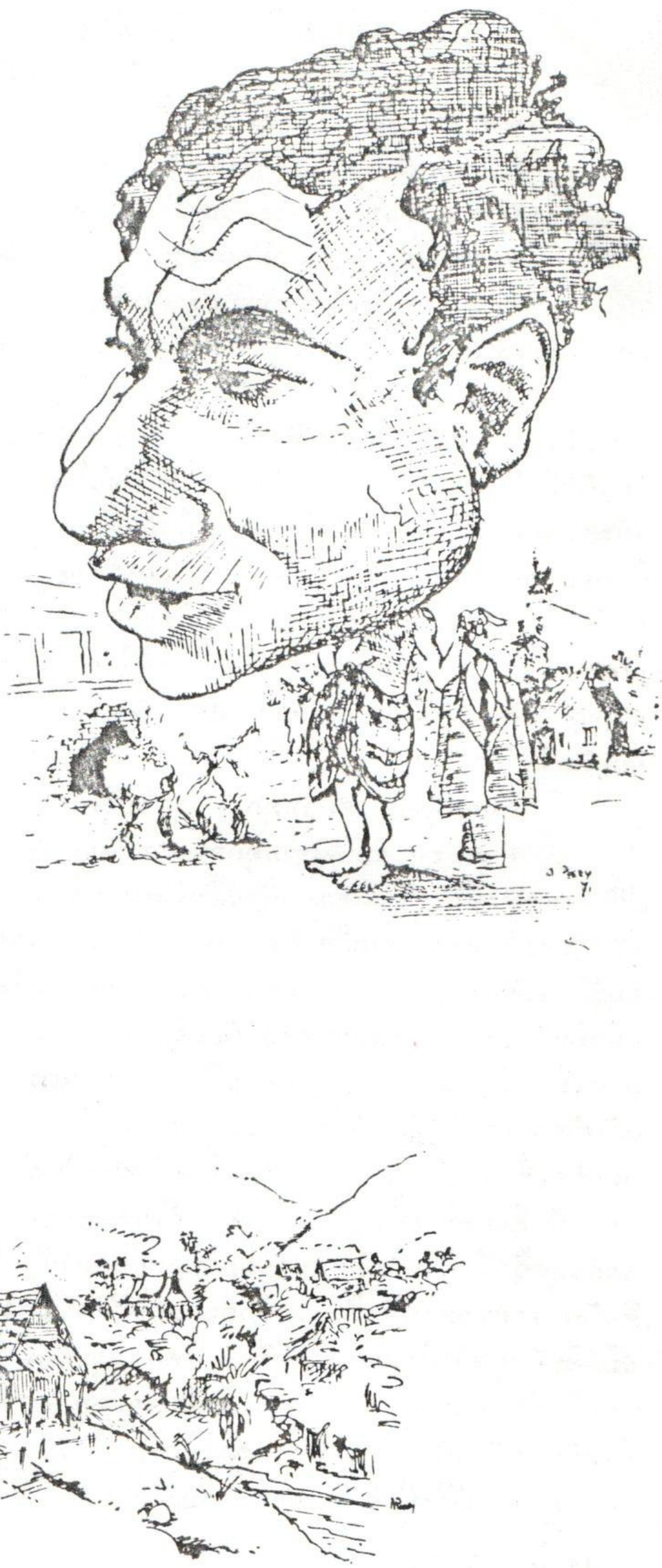

ความสุข

ชีเจ้าว่าสิ่งใด ?

Bonheur

Qui es-tu ?

โดย : พ่มา

Par PhoNa

ความรู้สึกที่ต่ำค้อยน้อยใจ
ความรู้สึกเมื่อเอาๆงบเหงาเป๋าปรอ
ความรู้สึกเมื่อเอาตีนเองบ่อกบ่ใจ
ความรู้สึกอ่าตีนเองมีความสุก...
...อาดเป๋าความสุกที่ใบ่ยแวะจิงจั่ง
ก่อาความสุกใดๆที่เธาฝากได้และใฝ่ฝันหา.

ความสุก เป๋นดั่งดงอกับความเฉื่อกๆ๊ ความฮักหา มันเป๋นสิ่งที่แท้จิงในชีวิดของคิบ แต่มันเป๋นสิ่งที่ละหิบายบ่ได้คัก ถ้าเมื่อใดเธาเฮ้าใจจิมสามาดละหิบายได้จิบแจ่มแจ้ง เมื่อนั้นความสุกนั้ ก่จะบายสูนไป เหลือไอ้แต่ความจืดจาๆ ค้ายๆกับคินฝันที่ตื่นจากมอนแล้อ. ความสุกเอ๋ย! มันเป๋นแต่เงาที่เธาม่แต่อาดมะโนพาบเอาฮื่าบ่ ? เป๋นหยังบ่คินเธาจิงปรากฏมา " ฝากให้ความฝันเป๋นจิง " ?

ความสุก...ความสุก ! ความสุก ?

ความสุก แม่นความสุกกาย สะบายใจบ่? บ่ติ เพาะตอนนี้อยู่เมื่องลาวอั้งเฮ้าพะยาบาบต้อย่โธงพ่รอดสองเกื่อนกล่า จิบจ่อยโอเหมื่องล่า แวะจิบตื่นมาได้ปักนเฮ้าป้อมบ่า แต่ข้อยมีสุก..มีสุกหลายเมื่อคินฮักมายั้งมย่ามฤามล่าอ พ้อมกั่นากไม้และดากไม้มาต้อน...มีสุกหลายๆ เมื่อคินฮักมาจับมื่เฉื่อต้าดากอ่าคิงก้อนหื่อล่าบ่...มีสุกเพาะฮู้สึกอ่ามีคินฮักเธา...แม่นผื่เบื่อยแสบเมื่อยผื่ากานพักต่อมาดาดเป๋นสิ่งดีสำลับคินเจ็บแต่ข้อยย่ากให้ระยะเอวาอันสุกนี้จิงจี้ ดาเพิ่นค้างย่ดินๆและบ่ย่ากให้คินฮักหิจากพากไปจักดี้...แล้อก่สุดแหนุดีใจ สุกใจเมื่อคินฮักจุหน้าดากก่อนจากกัน. ความสุกยังดำเพิ่นจั่งย่ในความฮู้สึกของข้อยเมื่อคิดอ่าม่ดน เธาก่จะกับมาย้ำมย่ามอีก. ความสุกในการมล่ำ... ความสุกอันแท้จิงที่เกิดขึ้นจากความหอ้ง.

ความสุก เกิดขึ้นจากความรู้สึกในล่อมเลิกฮองหัวใจข้อย : ข้อย ย่ากให้เจ้าได้ดีบ ได้ดี ข้อยมีความสุกใจ เมื่อข้อยเฮ็ดให้เจ้าพ่ใจ สุกใจ.. ข้อยมีสุกตั่งแต่ข้อยเล่มคิดอ่าข้อยย่าก เฮ็ดให้เจ้าดีใจ..พ่ใจ แวะ สุกใจ .

มื่นข้อยได้มีโอกาดมาท่องป่า บ้านบอกคินดงอ. โอ! หัวใจของข้อยเป๋นสุกแท้ๆเพาะข้อยสามาดตื่นมาดูมสอายแด่ หลังจากปั่นเฮ้าเจ้าแล้อข้อยก่ได้ย่างตามทางป่า...มีแต่พาดาคาฮู้โตดงอที่เป๋นเพื่อน...ข้อยมีสุกเพาะข้อยคิดฮอดเจ้า เจ้ามาบ่าข้อยบ่ได้เพาะเจ้าย้งฮึกสาล่ำสงบย่แวะการสอบเส้งฮองเจ้าก่แฮ่งใก้เฮ็ดมาแล้อแต่เจ้าอาดบ่ฮู้ดอกอ่าข้อยสิงกำวังใจไปหาเจ้าทุกๆมื้. ข้อยมีสุกเพาะข้อยสามาดคิดฮ้อยอั้นพ้นเมอแวะอาดมะโนบาบในทุกบาดก้าอย่างอ่าเจ้าย่งดงข้างๆ...ย่างดงกับไปแบบเกาะแฮนหื่จับมื่กันแล้อแต่ลาลิมฤีเผาไปดึงตีนหย้าหื่ว่าไม้ล่อมเมื่อมาติฉ้ายติอา...หื่บางเหื่อเจ้าก่ใฮคอามเอ้าอั้นม่อนๆเป๋นสิ่งจับใจแม่ใจ...ย่างไปตามล่อมน้อยๆ มีหางคิดโวลางเหื่อฮักยคิดอ่าเจ้าย่างมาหางหื้าเมื่อพบข้อยในโลกฤีมีแต่เธาพงวงฮองคิน.

แล้อกาบบ่ฮู้ดงวงสากแม่นความสุกบ่ ? อาดเป๋นไปได้เพาะเมื่อใดข้อยคิดเถิงละดิดขึ้นข้อยคือเล้งดาย จิบลางเหื่อยากเป๋นเด็กน้อยคืน : ข้อยคือฮอดตอนหลิ้นพากบ้า,..หลิ้นไก่ติ...หลิ้นปากิด...หลิ้นพากบิเย...หลิ้นแก่พากฮาม แล้อมาพิกลี้เฮ้าฮ้อนกับ ยามพาอฝิงไฝ...หลิ้นเต็นเฉือก..หลิ้นเต็นตามา...หลิ้นเธ็อนน้อย..หลิ้นพากลิ้...แล่นหลิ้นยามเด็อนเผิงตามอัด เมื่อมีการเส้งหย้าเดินอัด ปืดอนมีบุบ...หลิ้นดึงเฉือกฮีคายเส้งกับ...จ่องเธือกับ...ลอยบ้าไล่ฉุบกับ..

Président mérite d'être lu pour creuser le sujet.

Le bonheur n'est pas le bien être. Un malade peut être heureux de la visite des êtres qui lui sont chers ou simplement dans l'attente de leur venue. Le bonheur naît de l'espérance! On peut être heureux dans des moments de repos quand on sort de ses préoccupations quotidiennes ou quand on peut rêver dans des longues promenades.

Le bonheur est l'innocence de l'enfance: on n'est pas encore pris par les passions du jeu, on saute facilement un repas pour participer à des divertissements comme les combats de coqs ou de poissons combattant, comme les jeux de billes, de graines de tamarins... les sauts à la corde, tirer la corde entre deux équipes, baignades joyeuses dans le Mékong et dans les rivières, courses de pirogues et toutes sortes d'amusements pendant les travaux des champs et pendants les fêtes de villages. Certains plaisirs naissent à l'évocation des souvenirs de l'école primaire, puis secondaire au cours de laquelle on découvre l'amour de l'adolescence où l'audace cache mal la timidité. Ces moments heureux semblent cependant se confiner à de très courtes périodes.

Le bonheur ressemble étrangement à la souffrance (Bouddha). Je dois constamment me débattre pour garder l'espérance et souvent je fais plaisir aux autres pour me faire plaisir. Je remarque souvent que le bonheur se trouve là où je ne cherche pas et plus je le cherche plus il m'échappe.

Le bonheur dépend de nous mêmes comme dit un proverbe Lao: "Le paradis comme l'enfer ont leur place dans le coeur" L'homme heureux est celui qui s'agite le moins et qui se satisfait de ce qu'il a. C'est celui qui maitrise sa colère, qui domine sa convoitise et ses désirs, qui fait taire ses instincts et vaincre ses passions. Il sera assez détaché de tout pour ne plus rechercher que le bonheur impalpable...

Le sentiment d'être heureux dans des moments de plaisir ou parfois dans la solitude et dans la peine est peut être plus vrai que le bonheur tant recherché....

Le bonheur tout comme la foi est une réalité difficilement explicable. C'est après qu'on .... Le livre "Après goût du bonheur" écrit par notre

ບົດບາດຂອງຜູ້ຍິງ

ໂດຍ ພ່ານາ

ຮຽບຮຽງຈາກຄຳບັນຍາຍ

ມື້ອັນທິ ເປດ ນິນາ ນີ້ ຕຸ້ຍິງຫລາຍຄົນໄດ້ຍົກ ຖ້ວ່າເປັນ "ມື້ສາກົນຂອງສັດຕິ" ຂ້ານ້ອຍເຈົ້າເວົ້າວ່າ, ອອກປາກອອກສຽງ ເດີນຂະບວນ ແລະ ສະເຫລີມສລອງ ກັນນັ້ນພາຍຫລາຍບ່ອນ ເພື່ອຢາກສະແດງໃຫ້ໂລກຮູ້ວ່າ ທ່າທີແລະບົດບາດຂອງຕຸ້ຍິງປ່ຽນແປງມາຫລາຍແລ້ວ. ສົມຄວນແລ້ວທີ່ຕຸ້ຍິງຕ້ອງມີຄວາມສະເໜີພາບທຸກຢ່າງທຽບເທົ່າກັບຕຸ້ຊາຍ ແຕ່...ແຕ່ ການເຮັດຜິດດ້ວ ຈ້ານ້ອຍຂໍເນ່ນ ຮັບຮູ້ເຈ້າຂາວເລ້ວວ່າຕຸ້ຍິງມີປົນດ້ອຍຕ່ຕຸ້ຊາຍ ແລະແຮງ ເຮັດໃຫ້ໂລກຮູ້ຈ້ວ່າຕຸ້ຍິງຕ່າງກັບຕຸ້ຊາຍ ເໜືອທີ່ຈະຊ່ວຍ ໃຫ້ທຽບທຽມກັນໄດ້. ເໜືອໃດກະດີຕຸ້ຊາຍເຮົາ ຍັງມີກຽດ ທີ່ສັດຕິຮນອບ 364 ມື້ ຕ່ປີເອ້ໃຫ້ ແລະ ທຸກໆສີປີໄດ້ ຮອດ 365 ມື້ ເພາະສັດຕິຮຖ້ວ່າ ອັນທິ 8-3- ນີ້ ເປັນມື້ຂອງຂະເຈ້າ...

ໃນຂະນະທ້ປາກົດວ່າໄປໃສ່ມາໃສ່ໃນປະເທດ ຝຣ້ງ ກ໋ເຫັນບົດເຊີນອ້ວາຊຶ່ງຄົນລາວເຮົາເຄົາລົບກັນດ້ວຍ ການແຕ່ງງານ ເປັນຄູ່ຜົວເມ້ຽກ້ວຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມຮີດຄອງເກ໋ອບຊ້ວ່າ ອາທິດລະສອງລາມບ່ອນ. ຄ້ວ່ວ້າງຄວາມດີໃຈ ແລະ ພາກພູມໃຈ ປ໋ະຕິຍ໋ານດ້ຍ໋ງ ແຕ່ຜູ້ຂຽນທ້ຮັກຄວາມເປັນລາວ ຍ້ອນໄດ້ຍິນແຕ່ເພ້ນ ວ່າ ໜຸ່ນນ້ອຍດຽວນ້ບ່ຮູ້ ອັນໃດນ້ນ ປະເພນ້ລາວ ບ່ຮູ້ ທ້ອຍ໋ງຄວາມອ້ກແລ້ວ...ບ່ດອກ! ຄົນລາວເຮົາຍ້ງ ເປ໋ນລາວຢ່ ຍ້ອນໄປໃສ່ມາໃສ່ກ໋ເຫັນແຕ່ຄົນລາວ ບາຣ ສຸຂອັນກ້ນຊ້ງ ເປັນອັທ໋ຍະທ້ນລາວອ້ນເຂ້ົາເຖ້ງແກ່ນກະ ດູກ.

ຍ້ອນໄດ້ໄປຮ່ວມດອງມ້ກ່ອນມາ ນ້ຈ້ງມ້ຄວາມຄ້ດ ຂຽນບົດຄວາມນ້ໄອ້ເພ້ືອບ່ໃຫ້ໂຕເອງລ້ມສ້ງທ້ໄດ້ຍ້ນໃໝ່ ແບບພ່ໃຈ ພ່ໃຈແລະດ້ໃຈທ້ເມ້ືອມາຕ້ກທ້ານກາງ ອ້ດ ຖ້ນ້ຍົມ(matérialisme) ອ້ນຮ້າຍກາດພ່ຍ້ງກ້າ ສອນລູກລາວວ່າ " ການສ້າງຄອບຄ້ວ ນ້ຢ່າໃຫ້ເປັນ ການສເອງຫາແຕ່ເງ້ນຄ່ າ ອ້ນດຽວ ແຕ່ເພ້ືອສ້າງຄວາມ ຮັກແພງ ນ້ຕພາບ ເພ້ືອແບ່ງສຸກແບ່ງທຸກ ເພ້ືອມ້ຄວາມ ນ່ອນຊ້ນສຸກສ້ນ ຫ້ ເພ້ືອນ້ເຫດຮ້າຍເສ້ໝອງ ".

ກ.ງ.ດ ຄວາມສ່າຄ້ນແລະໜ້າທ້ຂອງຕຸ້ຍິງ

ແຕ່ລ່ວນ ຈ່ວລ່ວ ສ່ວນຫລາຍນ້ກ໊ວ່າຕຸ້ຍິງ ເປ໋ນຂອງຕ່ໍ່ ບ່ມ້ລ່ຄ່າທ່ຕຸ້ຊ່ວຍ ຕຸ້ຊ່ວຍບ່ງຄົນ ຮອດ ບ່ໃຫ້ເມ້ຽຮ່ວມພ່ເຂ້ົາ ນ້ເຫັນວ່າເປັນການຢ່ຽບຢ່ໍ ຕຸ້ຍິງໂພດ ແລະຄວນແລ້ວທ້ເຮົ່ າເຈ້ົາຂ້ອຍທຸກຄົນຕ້ອງ ປ່ຽນແປງແນວຄ້ດ, ການປະພ໊ດນ້ - ສ້ າງຄວາມ ສເໜ້ີພາບແລະຄວາມຍຸຕ້ທ້ໍາຮ່ວະຫວ່ ຕຸ້ຍິງກ້ບຕຸ້ຊ່ວຍ ເອລ່ຍຸກສ້ນ້ກ໋ປ່ຽນແປງມ່ານ້ານຫລາຍແລ້ວ ສ້ງຄ້ມຄວາມ ເປ໋ນຢ່ກ໋ຕ່ ໆ ຈ່ ກ ຄ ວ າ ມ ຈ ່ ໆ ເ ປ ັ ນ ຫ ລ ື ທ ້ ໍ າ ມ ະ ຊ ່ ວ ຍ ຂ ອ ງ ສ ້ ນ ຍ ນ້ ງ ຊ ້ ງ ຕ ຸ ້ ຍ ິ ງ ລ ່ ວ ນ ຢ ່ ໍ ຄ ່ ອ ຍ ໄ ດ ້ ເ ຮ ັ ດ ຈ ້ ໍ າ ເ ຮ ັ ດ ກ ່ ວ ນ ແ ຕ ່ ນ ້ ໍ ພ ່ ໍ ລ ະ ກ ່ ໍ ກ ້ ບ ຄ ອ ບ ຄ ົ ວ ເ ຮ ົ ື ອ ນ ຊ ່ ວ ນ ສ ້ ໍ າ ງ ຄ ວ າ ມ ຈ ້ ບ ຄ ວ າ ມ ງ ່ ວ ນ ແ ລ ະ ຄ ວ າ ມ ເ ບ ້ ກ ບ ່ ວ ນ ສ ່ ໍ ຄ ອ ບ ຄ ົ ວ ແ ລ ະ ພ ້ ອ ມ ໆ ກ ້ ນ ສ ່ ໍ ຄ ້ ມ ບ ້ ວ ນ ຄ ້ ມ ເ ມ ້ ື ອ ງ ແ ລ ະ ສ ່ ໍ ສ ້ ງ ຄ ົ ມ .

ລ ່ ວ ງ ເ ໜ ົ ື ອ ໃ ນ ທ ້ ັ ດ ສ ະ ຄ ວ າ ມ ຄ ້ ດ ຂ ອ ງ ຄ ົ ນ ລ ່ ວ ງ ຕ ຸ ້ ຍ ິ ງ ກ ້ ມ ີ ກ ຽ ດ ຫ ລ ່ ວ ຍ ດ ້ ວ ງ ເ ຮ ົ ່ ໍ ເ ຄ ັ ນ ເ ໝ ່ ໍ ທ ້ ັ ບ ເ ໝ ່ ໍ ນ ໍ ້ ໍ ເ ໝ ່ ໍ ທ ະ ເ ລ . . .

ເ ໝ ່ ໍ ນ ແ ລ ້ ວ ຖ ້ ໍ ເ ຮ ົ ່ ໍ ອ ິ ຈ ້ ຍ ຄ ້ ກ ໍ ່ ໆ ເ ຖ ້ ງ ສ ຸ ພ ່ ໍ ສ ິ ດ ແ ລ ະ ຄ ່ ໍ ສ ອ ນ ບ ຸ ຣ ່ ວ ນ ທ ້ ບ ອ ກ ເ ລ ່ ໍ ກ ້ ບ ນ ່ ໍ ມ ່ ໍ ນ ່ ໍ ແ ລ ້ ວ ຫ ລ ່ ວ ຍ ເ ຊ ຶ ່ ນ ຄ ົ ນ ດ ້ ວ ຍ ປ ະ ສ ົ ບ ກ ່ ວ ນ ຊ ິ ວ ິ ດ ຈ ິ ງ ເ ຮ ົ ່ ໍ ກ ່ ໍ ຈ ະ ເ ຂ ່ ໍ ໃ ຈ ວ ່ ໍ ຄ ອ ກ ນ ສ ່ ໍ ຄ ້ ມ ຂ ອ ງ ຕ ຸ ້ ຍ ິ ງ ນ ້ ນ ມ ີ ຫ ລ ່ ວ ຍ ດ ້ ວ ງ ມ ີ ພ ່ ໍ ສ ິ ດ ທ ້ ບ ອ ກ ຈ ້ ງ ແ ຈ ້ ງ ຫ ລ ່ ວ ຍ ໆ ຊ ້ ໍ ອ ່ ໍ ;

1- " ຕ ິ ອ ເ ປ ັ ນ ເ ມ ້ ຽ ຄ ອ ບ ເ ມ ້ ຽ ພ ່ ໍ ຮ ຸ ້ " 2- " ເ ໜ ວ ນ ດ ີ ຍ ້ ອ ນ ຫ ິ ວ ຕ ິ ອ ດ ີ ຍ ້ ອ ນ ເ ມ ້ ຽ " 3- " ເ ຂ ົ ້ ໍ ເ ພ ້ ນ ຂ ວ ຍ ລ ູ ກ ສ ວ ຍ ເ ພ ້ ນ ແ ສ ງ ເ ກ ງ ເ ພ ້ ນ ເ ຊ ບ ປ ່ ໍ ເ ດ ກ ເ ພ ້ ນ ນ ິ ວ ຕ ິ ອ ເ ພ ້ ນ ດ ິ ຄ ອ ບ ເ ມ ້ ຽ ເ ພ ້ ນ ຊ ່ ໍ ງ ".

ຄ ້ ໍ ຍ ກ ັ ບ ອ ່ ໍ ຊ ິ ວ ິ ດ ແ ລ ະ ຄ ວ ນ ຈ ະ ຂ ອ ງ ມ ວ ນ ຊ ຸ ມ ຊ ົ ນ ຫ ້ ງ ຫ ລ ່ ວ ຍ ເ ໝ ່ ໍ ນ ຂ ້ ນ ຢ ່ ໍ ກ ັ ບ ຕ ຸ ້ ຍ ິ ງ ຂ ້ ນ ຢ ່ ໍ ກ ັ ບ ຄ ວ າ ມ ດ ີ ການປະພ໊ດ ປະຕິບ໊ດ ແລະ ກິຣິຍາທ່ໍາທາງ ອ້ນຄ່ອງແຄ້ວ ແລະ ອ່ວນຫວານຂອງຕຸ້ຍິງ . ເມ້ືອໃດ ຄອບຄ້ວເຮ໊ອນຊານຊ້ງເປ໋ນ ກ້ນລ້ກຂອງຕຸ້ຍິງສ່ວນໃຫ່ຍ ຫ້ານ້ເປ໋ນບ່ວນໜ້ານ່ໍ ໜ້ານ່ໍ ອ ານ ້ ຍ ຊ ິ ວ ິ ດ ແ ລ ະ ບ ົ ດ ບ າ ດ ຂ ອ ງ ຕ ຸ ້ ຊ ່ ວ ຍ ກ ໍ ່ ຈ ະ ບ ່ ມ ້ ຄ ວ ນ ສ ໍ ່ ໍ ຄ ້ ນ ກ ້ ນ ອ ້ ໍ ໃ ກ ໄ ດ ້ ແ ລ ະ ຖ ້ ໍ ທ ່ ໍ ານ ຫ ້ ໍ ານ ອ ່ ໍ ານ ແ ລ ະ ເ ຂ ົ ້ ໍ ໃ ຈ ຊ ິ ວ ິ ດ ປ ະ ວ ັ ດ ຂ ອ ງ ຕ ຸ ້ ນ ໍ ້ ໍ ໃ ໝ ່ ໍ ໆ ເ ຊ ຶ ່ ນ :

ຫ ລ ື ປ ະ ຫ ານ ນ ໍ ້ ໍ ທ ິ ບ ່ ດ ີ ຊ ຶ ່ ງ ເ ປ ັ ນ ຄ ົ ນ ອ ະ ເ ນ ຣ ິ ກ ັ ນ ຕ ຸ ້ ຽ ວ ໃ ນ ປ ະ ວ ັ ດ ສ າ ດ ທ ້ ຖ ິ ກ ເ ລ ົ ອ ກ

ให้เป็นตุ๊ปิกคลายลูกสุดท้ายของปะเทดเก่งลามเพื่อท่านก็จะเห็นอ่า ผ้ลยาของนักภาษเมืองนี้ มีบทบาดและคอามสำคันหลายที่สุด ลักลับชีอีดภาษเมืองของลามีที่มีคอบคือเป็นบ่อนผักต่อนย่อนคิกย่อมใจด้อยคอามลาบสุก.

แต่ก้าตุ้ยๆหากบ่มีคอามรับผิดชอบและปะผิดแบบบ่จิบบ่าม ตุ้ยๆก่เก่งก้าลามาดหลายในภาษหำลายม้างเผคอบคือและสังคม ฮึๆเธาได้ยงธุ้จาก พิลาอะดาม เจ๊ม นางแก้อ ผิมเผา มะหาเทอิ ที่มีตอธอดเจ๊ดคิมแล้อปะหาษชีอีดเธิ่าพิด...

และสุพาสิดลาอก่เอ้าอ่า

4.- " ได้เม้งดี ปามแก้อคุมว่าๆ
ได้เม้งฆ่าๆ ปามแก้อคุมเสือ
ได้เม้งบิดเบือน ปามภูมพูเส้าคอก
ได้เม้งปอกลอก ปามแก่ไม้หาๆปาย "
จิมหายอายอด

5.- " ได้เม้งดี ปามสิบไกเบลิก ได้เม้งปาก
เก้กๆ ตีอมุ่งต้าพ้อย บาแลงน้อย ก้าฉ่า
บ่ม่ "

ด้อยพาลต้าที่อ้นสำคันยิ่ง ของตุ้ยๆ ในโลกาด ภาษกินดอๆ แต่ๆษาม ม่เผ่เถ้าแก่ที่ๆหลายจึๆมักเต้าโลมกัน เพื่อเป็นลักลิพียาม และบอกสอนให้ค้าแนะนำตีอเม้งคู่ใหม่ ฮึๆจะล้างคอบคือย่อมกันตลอดชีอีด เฉิ่นอ่า :

" นับแต่มื้นี้เป็นต้นไป ม่เผ่ฆ่มอบน้องสาอ ให้อยู่ในคอามเบิ่งแยงจ้ังๆของเจ้า "(จุกเอีย) มีองภาษอันใดจึๆปึกสาหาจีกัน - ตีอมั้น บุธาม ปงบคือจ้างติบต้า เม้งมั้นคือกับจ้างติบหลัง ต่จาก มื้นไปที่ๆลองจะต้องย่อมจิดย่อมใจลองอ้ายเส้าเป็นจิดใจอันดงอกันจะเสื่อองภาษเมืองใด จะต้องเป็นพ้อๆ (พ้อม) ตักๆกับที่ๆลองพักลองฝ่าย ฝ่าได้ถือเอาแต่ใจของเจ้าของแต่ฝ่ายดงอ ก้าอ่า น้องสาอเสื่อติดคอามเมืองใดก่ตาม ถ้าติดหลาย จึๆมาปึกสาพ่แม่ ถ้าติดน้อยจึๆให้ละพ้ยแก่กัน

ลูกตุ้ยๆก่คอบปะติบัดตามคำบอกสอนของแม่ ดั่งนี้ :

" สามีมั้นถือเอาเป็นใหย่

ย่าได้หรับย่าหง้ จิๆใต้ท่โต
อันเลงเส้า หูๆเกงต้มจี้
บอบเดิด ลูกเส้า หูๆเส้าแต่งกิบ
ตีอบายเส้า สามค่ากินก่อน
โตจึๆป็นบ่าภ้นบ้างค่า..."

1.-" ต้นก่อนบอนลูน "
ต้นกล่นั้นแม่นเธาจะได้ฝ้าอ้างหัก อ้างๆ ตา แต่งตีอหาอีมย่าให้ตือทันได้เห็นหน้าตาติอติบที่ต้นลูกแต่บ่อนบอนมาใหม่ ตลอดธอดเธ็อน อันบ่ทันมั่ง บ่จิบบ่าม.

นอกาลูนั้นแม่นเธาต้องมั่งสิๆของและอัดปะตูปองั่งและอื่นๆให้ธ่งบร้อยแล้อจึๆเส้ากอบลูนตือ.

2.- ต้องชื่อัดต่ตือ
ลูกตุ้ยๆเสิาบ้ บุธาม " ปงบใส่ต้าแผสีลาอ
ธักลาติอยากหลาย :
เป็นธ้างเผ้าดุร้าย เป็นม้ายเผ้นดุแคบ
ลูกตุ้ยๆมีดี ถ้าบ่มีคอามจำเป็นแล้อ บ่คอบมีตือกายบ้าๆ บ่ลืมคอามประผิดสิๆที่เธ็อมเม้ง เป็นต้นอ่ากายมีชีภ้ยลายอื่น อักอิกอักใจตือ เกิบเงื่องเงินคำที่ตือหามาได้ไปใช้จ่ายเส้งหาย ไปอักซื้อกายแพะนั้น ไปเก็อกุมคนอื่อ...

3.- โคธิบนั้บถือยาดผีน้องตือเกื่องดิๆของตือ อันบ้เผ้าอปมาๆย่แล้ออ่าตือเม้งคืกับคนดงอกัน ม่เผ่ผีน้องตือก่คืกันกับของเธาเอง ถ้าหากธาดติภบิกต่องหาๆนี้ ชีอีดคอบคือก่จะบ่มีคอามสุกเผาะผีน้องหาๆตือยากเป็นสัดตธุดติๆ และเผ้นนักเอ้ากับเจ้อยๆอ่า :

" ผิๆคอามเม้งเส้งผีเส้งน้อๆ ผิๆคอาม
ท้องมันแก่มของกิบ "
" เอาจุกใผ้มาลังๆย่า ปามเอาส่ามาใส่
เธื่อน "
" เอาย่ามาย่นๆจุกใผ้ ปามเอาไม้มาใส่
คิๆ "

4.- เกิบมั่งนเงินคำที่ตือหามาได้ให้ท้ำแก่บ่แม่เธื่อนจะปงบได้คื กิๆใส่เคื่อๆ ถ้ากิๆมันเป็นกิๆธือแล้อ แม่นอ่าจะไปหามาได้

ເກົ້ງປານໃດກໍ່ບ່ເຫລືອ ຕອນສຸດທ້າຍຄອບຄົວ
ກ່ຈະເພ້ີງໄປ ຄອນເປັນຄົນໃຈກວ້າງແບບ
ຈ່ອຍເຫລືອ ແຕ່ຄອນລະນັດລະວ້ງແລະຍ້ືນຕອງ
ເພາະຂົນບັດພາໃຫ້ເກີດຄວາມຄົດສາບ້ຽນ
ແລະຕິດກ້ັນຍ້ອນ ລະພ້ັນເພ້ີນຈ້ືງສອນວ່າ :
" ມ້ເງ້ນໃຫ້ເພ້ີນກູ້ ມ້ຊ້ໃຫ້ເພ້ີນຕ້ືນ (ຊົນ)
ບ່ດ້ເລ "

5.- ບ່ສ້ນຄອນຫລ້ືນກາພະພ້ນ ຊ້ືງເປ້ນສ້ືງອ້ັປໂຍດ
ຫລາຍຄົນເຂ້ົ້າໃຈວ່າ ກາບຫວ້ັງລອຍທ້ງກາບ
ພະພ້ນ ຄ້ຄວາມຫວ້ັງ ພ້ັເປ້ນກາບເຂ້ົ້າໃຈຜ້ດເພາະກາບ
ຫວ້ັງລອຍເປ້ນຄວາມລະເມ້ີເພ້ີ່ຝ້ນຂອງຄົນກ່ອນເອ ສ້ນ
ດາບຂອງຄົນຄ້ຄວາມຢາກໄດ້ " ມ້ຫລາຍເທ້ົ່າໃດ ແລ້ງ
ຍາກມ້ອ້ກ " ກາບພະພ້ນຈ້ືງເຮ້ັດໃຫ້ຈ້ດໃຈອ່ອນເພ້ັຽ
ຍ້ອນເມ້ືອຍກາຍບ່ມ້ແຮ້ງແລະເຮ້ັດໃຫ້ສະມອງຊ້ົ້າ ຖ້າໃຜ
ຕ້ດແລ້ວກ່ມ້ແຕ່ຈະເປ້ນກາບຫ້ານລາຍເຈ້ົ້າຂອງ ຄ້ານ້ບ
ມ້ອາວຸດຂ້ານ້ອເຈ້ົ້າຂອງອ້ານຢ່ໃກ້ໆ ຖ້າແຕ່ນ້ັ້ນຕ້ານ້ັ້ນ-

6.- ໃຫ້ປ້ກຄອງຂ້ານ້ໃຊ້ແລະຕ້ັ້ຢ່ໃຕ້ບ້ນຊາ ດ້ວຍຄວາມເມດ
ຕາ ກະລຸນາ

7.- ໃຫ້ໃຊ້ຄ້ານ້ເວ້ົ້າ ອາຈາຄ່ອນຫວານເປ້ນປະຈ້ ກາບ
ໃຊ້ຄ້ານ້ເວ້ົ້າດ້ຈະນ້ດໃຈຄົນໃຫ້ຮ້ັກ " ເຮ້ັ້ອງຮ້ານ
ຈະກ້ານເປ້ນເຮ້ັ້ອງດ້ " ສຸພ້ານ ມ້ຄ່ວ່າ
" ຕ້ອເມ້ັ້ຽນ້ັ້ກມ້ືງຢ່ານ້ໄດ້ວ່າ ໃຫ້ພ້ານ້ກັບເອ້ັ້ນຮ້ັ້ຍ
ເຈ້ົ້າ ຕອງເກ້ົ້ານ້ືອຊ້ືວ້ົ້ງ "
ອ້ັ້ນ້ືງ ຄົນເຮ້ົ້ານ້ັ້ກຄວາມນ້ຍົນຊົມຊອບແລະ
ນ້ັ້ກຢ່ານ້ານ້ັ້ "ເອ້ົ້ານ້ອຫ້ອນ້ອນ"
" ມ້ຕ້ອໃຫ້ຊ່ານ້ານ້ັ້ ມ້ນ້ອງໃຫ້ຊ່ານ້ານ້ອຍ "

8.- ຕ້ົ້ງຢ່ໃນຄວາມຍ້ຕ້ົ້ນ້ັ້ນ ເມ້ັ້ເຮ້ົ້ອນ ນ້ັ້ນ້ັ້ແຕ່ຈະຕ້ອງ
ປ້ກຄອງຄົນຫລາຍ ເປ້ນຕ້ນວ່າ ລ້ກຫວານ ຄົນໃຊ້
ບ່ຮ້ົ້ອານໃນຄອບຄ້ວ ຈະເປ້ນສ້ືງບ່ານ້ັ້ດລ້ານ້ັ້ນ
ກ່ຕ້ອງໃຫ້ສມ້ມ້ືກ້ນ ເມ້ັ້ກເກ້ົ້ດເຮ້ັ້ອງເກ້ົ້ດຄວາມໃນ
ຣະຫວ່ານ້ັ້ນ ໃນເຮ້ົ້ອນກ່ຕ້ອງຕ້ັ້ດສ້ນບ່ໃຫ້ເຮ້ົ້ານ້ັ້ຂ້ານ
ອອກຊາຜ້ໃດ - ຜ້ຜ້ດກ່ຕ້ອງໃຫ້ຮ້ັ້ບໂທດຕາມຄວາມ
ຜ້ດຂອງເຂ້ົ້ານ້ັ້ເຈ້ົ້າ ຜ້ເຮ້ັ້ດຖ້ກກ່ຕ້ອງຍອມຮ້ັ້ບເຂ້ົ້ານ
ຄວາມຍ້ຕ້ົ້ນ້ັ້ນ.

9.- ຊ້ືງເຄ້ົ້ານ້ັ້ເກ່ຄົນຂ້ານ້ັ້ງຄ້ງ ພ້ານ້ັ້ຄວາມວ່ານ້ັ້ຄົນເຂ້ົ້ານ
ຈະມ້ຊ້ວ້ົ້ດຢ່ຕ້ານ້ານ້ລ້ານ້ັ້ງບ່ໃດ້ ຕ້ອງມ້ໜ່ນ້ັ້ດນ້ະ ເມ້ັ້ອ
ເວລ້ານ້ັ້ານ້ໄກ້ເຮ້ົ້ານ້ານ້ັ້ງຄ້ງມ້ຄວາມເດ້ັ້ອດຮ້ອນ

ເຈ້ົ້ານ້ໃຊ້ໄດ້ພ້ານ້ດ ນ້ັ້ການ້ເຮ້ັ້ດບຸນ້ເຮ້ັ້ດ ການ ຫ ? ?
ກ່ຕ້ອງຊ່ອຍເຫລືອເພ້ີ່ນ ຕາມແຕ່ໂອກາດແລະເຮ້ັ້ອ
ແຮງທ້ີ່ເຮ້ົ້ານ້ັ້ມ້ຢ່ : ! " ເ້ກ້ັ້ກຊ່ອຍກ້ັ້ນ້ານ້ັ້ານ ຫ້ານ້ານ
ຊ່ອຍກ້ັ້ນ້ັ້ດ້ງ "

10. ນ້ັ້ຄວາມອ້ານ້ັ້ຕ່ານ້ານ້ັ້ນ ທ້ັ້ງໃນທ້ີ່ລ້ັ້ບແລະທ້ີ່ເຈ້ົ້ານ
ການ້ັ້ານ້ັ້ຕ້ົ້ນ້ັ້ນ ເປ້ນຄົນ້ັ້ດ ນ້ັ້ນ້ັ້ຕ້ອງມ້ຄວາມສ່ານ້ັ້ລ ເນ້ັ້
ທ້ັ້ງໃນບ່ອນທ້ີ່ມ້ຄົນ ເຫ້ັ້ນ ແລະໃນບ່ອນທ້ີ່ຄົນ ບ່ເຫ້ັ້ນ
"ການ້ັ້ດຊ້ັ້ງຄົນ" ຫລ້ືຮ້ານ້ກ່ອານ້ັ້ນ "ການ້ັ້ດ
ຮ້ານ້ັ້ຄົນ" ເພ່ນ ບ່ນ້ັ້ມ້ຫ້ານ້ັ້ງຕ້ົ້ດ ກ້ັ້ດ ຫ ານ ຮ້ານ້ັ້ ເພ່ນ ບ່ນ້ັ້ມ້ຫ້ານ້ັ້ງຕ້ົ້ດ ກ້ັ້ດ ສ້ນ
ທ້ັ້ນ . ຕ້ົ້ອາ ອ ໂ ສ ອ ນ ເ ຄ ຕ ອ ດ ອ ່ ຕ ້ ອ ງ ປ ະ ຜ ົ ດ
ຣ ະ ທ ່ ານ ດ ີ ທ ້ ັ ້ ງ ກ າ ຍ ອ າ ຈ ຈ ◌ ◌ ◌

je suis un lao

découverte du "soi" culturel

PAR: SOULY
(Strasbourg)

"Celui qui habite une maison sur-pilotis, mange du riz gluant et joue du "Khène" est un lao ou laotien", disait un vieux dicton du pays des Dork Champa. La guerre et le destin m'ont forcé à rester au pays de Molière où il ne m'est plus possible de vivre dans une maison sur-pilotis.

Les contraintes de la vie quotidienne, où la rentabilité et le travail sont rois, m'empêchent également de manger régulièrement du riz gluant dont la cuisson nécessite du matériel approprié et tout un cérémonial. Le péché de jeunesse et folie des "choses" venues d'ailleurs ont fait de moi un bon joueur de guitare et d'orgue électronique alors que je suis incapable de souffler correctement dans un"khène", l'instrument de musique typique de mon pays. Alors, suis-je encore un Lao? A vrai dire, je ne le sais moi-même. La question est simple, élémentaire même, mais lourde de sens!

Il est clair que je ne possède aucun de ces trois éléments fondamentaux, qui représentent pourtant les caractéristiques essentielles de la vie d'un citoyen lao, à savoir son environnement social, sa nourriture et sa culture.

Une jeunesse pourrie

Et pourtant, je ne me suis jamais senti autant lao que depuis mon exil forcé sous le ciel de France. L'éloignement du milieu social m'a aidé à comprendre et apprécier les innombrables qualités de ma culture, dont la ligne maitresse est constituée de tolérance, d'hospitalité et de respect de "l'autre". le naturaliste Mouhot, le premier Français à visiter notre pays, en était tombé amoureux. Il notait que les Lao sont "des gens paisibles, sobres et patients, fidèles et simples", qu'ils ne sont pas faits pour la guerre et qu'il avait trouvé chez eux de l'aide.

L'adolescent inconscient, tumultueux et frivole qui adorait les chemises "Lacoste"; qui se flattait d'avoir mangé de "la vache qui rit"; qui était fou des musiques rock-and-roll ou qui s'enorgueillissait tellement de pouvoir parler français ou anglais, d'être toujours premier en dissertation française ou en philosophie (mais presque nul en lao) a vécu. J'ai traversé la jungle de mon adolescence, méprisant ma propre culture, ne rêvant que de Paris et sa tour Eiffel, de New York et de ses gratte-ciel, si bien que je débarquais en France avec un bagage culturel fait du "Cid", "d'Antigone", de la guerre civile aux Etats-Unis, des histoires de France et d'Europe.

Une prise de conscience tardive

Naturellement, je ne savais rien ou presque de l'histoire de mon peuple et de ses traditions. J'étais fou de rage, sidéré de honte quand je me suis rendu compte de mon ignorance, de ma faute. Car, j'étais en train de sombrer dans une déchéance culturelle qui aurait pu faire de de moi non seulement un apatride administratif, mais surtout un citoyen sans bagage culturel propre.

Avec un coeur plein de courage et de ténacité, teinté d'amertume (j'ai dû apprendre l'histoire de mon pays dans les manuels européens), j'ai commencé à reconquérir mon indentité culturelle et ma façon de vivre, tout en essayant de concilier la tolérance asiatique avec les impératifs du monde industrialisé.

Je peux dire maintenant que je suis un Lao, un parmi la multitude qui lutte comme moi pour sauvegarder notre culture. Un Lao qui essaie de faire profiter ses amis français de la sagesse d'une culture plus que millénaire.

Oui, je suis un Lao au milieu d'un océan de visages inconnus, accueillants ou hostiles.

Et j'en suis fier!

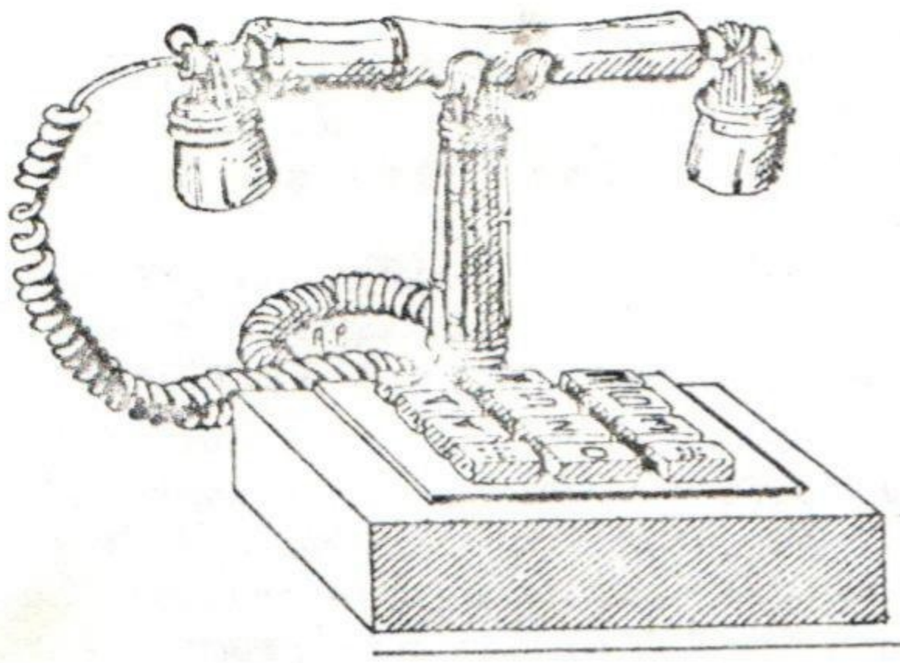

ໂທລະສັບ ໄມ້ໄຜ່

téléphone bambou

Le CCRL organise tous les samedi-midi un repas pour tous ceux désireux d'échanger des points de vue, des liens d'amitié, ou simplement des informations, de la documentation sur le Laos. Il y invite expressément ses membres à venir renouer connaissance et soutenir le comité actif dans leurs efforts.

Avril, mai, juin trois mois de festivités, de bombances ! Partout dans toute la France et à l'étranger là où il y a plus de dix laotiens, on fête le Pimay.

I7 Avril. Organisé conjointement par le directeur du périodique "ISSARAPHAB" et par le président de l'ex-Irda, la journée des poêtes et écrivains Lao a connu un franc succès.

I5 mai. Nouvel an très réussi à Bezons. Dans la même soirée, à Paris l'Association des Femmes Lao en France avec le concours des Artistes Lao Associés, présentaient leur très joli spectacle " Rêve d'un soir ". La salle était remplie d'un public enthousiaste.

22 mai. Pimay à Aulnay sous Bois ainsi qu'à Melun où résident nos célèbres "Mo Lam ". Phiengsavanh, le " public relation " du CCRL, s'y est beaucoup amusé.

5 juin. Nouvel an à Stains. Notre envoyé spécial Phiengsavanh eut l'occasion de réciter lors du soukhouane le sutra publié dans notre précédent bulletin. A Strasbourg, la fête battait aussi son train.

A Sydney, 500 lao ont fêté avec entrain le Nouvel an au Civic Hall sous l'égide de M. Xieng Luangrath, président du " Lao Community Advancement(N.S.W) Co-Op. Ltd. Au programme: dances classiques et musique instrumentale lao.

CARNET LAO

DOCUMENTATION

Il est difficile de trouver un petit ouvrage de vulgarisation sur le Laos. Soit les livres sont consacrés à un sujet bien particulier (ethnologie,histoire ou politique), soit ce sont des ouvrages autobiographiques,ou de souvenirs.

Bien que comportant des lacunes,il existe un petit fascicule (14 X 21 cm) qui permet à la personne souhaitant savoir le minimum sur le Laos de trouver réunis en un seul document les aspects historique,géographique,culturel,religieux du Laos.

Six chapitres sont traités :

- En suivant le Mékong (Michel Caply) : l'aspect géographique en 10 pages .
- Flore et faune d'extrême-orient (Raymond Berteloot) : la nature du Laos en 9 pages
- La légende de la courge et du buffle (Jean Fontugne) : les ethnies du Laos en 9 pages
- Le pays du Million d'éléphants (Viviane Berger) : l'histoire du Laos en 11 pages
- L'avenir d'un pays pauvre (Jean Henerriquez Da Silva) : l'aspect économique du Laos en 8 pages
- Religions coutumes et traditions (Jacques Jourquin) : l'aspect culturel en 12 pages.

Outre ces chapitres,des encarts sont consacrés à des sujets précis :

- La fête des eaux ; la musique lao
- La République démocratique populaire du Laos (structures du gouvernement)
- Les cobras royaux et les crocodiles
- La maison lao ; la cuisine lao
- L'histoire contemporaine du Laos
- La fête du Nouvel An.

De nombreuses photos noir et blanc et couleur illustrent ces textes. Les photos couleurs sont à découper et à coller à des emplacements pré-définis.

Une carte couleur,ethnique,géographique et économique termine en couverture cet aperçu assez complet sur le Laos.

Cet ouvrage fait partie de la collection "Tour du Monde - Géographia" et est sorti en juin 1978 sous le numéro 225. Ce sont les éditions Jules Tallandier qui diffuse cet ouvrage (17,rue Remy-Dumoncel - 75680 Paris Cedex 14)

Pour un prix modeste (environ 10 F), en 62 pages,on peut se faire une idée de base du Laos...

FILMS

- Buisson laotien (H. PERNOT)
I6 mm - 27' - CL - I979.
- Images sauvées (M. RIFFAUD)
I6 mm - 20' - NB - I970.
- Sabay di (J.M. ISNARD)
I6 mm - I7' - CL - I975.
- L'Asie à notre porte (le Laos)
I6 mm - I8' - CL - I977.
- Mékong, fleuve d'Asie (J.AMSTRONG)
I6 mm - 25' - CL - I963.
- Pimay à Luang-Prabang (CANDRY)
I6 mm - 20' - CL - I972.
-Nam Yao (M.S.F.) I6 mm - CL - I979.

PHOTOS

RASI, talentueux photographe, magicien, il fait apparaître des toits de pagode, des lettres et des signes sacrés à travers les jeux de lumière de ses images. son renom va grandissant, on le verra bientôt sur une grande affiche dans Paris.

Les amateurs d'art et les mécènes peuvent acquérir les oeuvres de RASI au studio 666, 6, rue Maître-Albert, Paris 5ème.

le coin des rats de bibliothèque

SYGNAVONG (Marithone).- Hoy sané ha (un rève disparu). Roman en laotien, en vente à l'Institut de l'Asie du Sud-Est ou chez Lao Asia Cash (Paris I3).

HEINIGER. - Asiatique mon frère. - Publication CAMAF N° 6 05/I982 - article sur son voyage au Laos fin Janvier I982 (2p.).

YANG DAO. - Le dictionnaire français Hmong Blanc, 970 p., IO,5xI8,5 cm - Disponible chez M. Philippe JOUBERT, Comité National d'Entraide, 42 rue de Cambronne. 75OI5 Paris.

A TRAVERS LES REVUES...

Migrations-Santé, n°31 avril 1982, pp 7-10: La Santé des Réfugiés du Sud-Est Asiatique; la médecine traditionnelle, aspects sanitaires et sociaux, psychopathologie et santé mentale, entretien avec le Docteur Sangouan.

Bulletin du Cedrasemi, Asie du Sud-Est et Monde Insulindien, vol X n°2,3,4:
-Jean-François PAPET: A Propos du Sinxay Légende Nationale Lao et de son Traitement Oral en Période Révolutionnaire, pp 247-2671
-Le Récit de Chuang et ses Implications Historiques pour le Nord-Laos, par Michel FERLUS, pp 327-367.
-Position de Thèse: Richard POTTIER: le Système de Santé Lao et ses Possibilités de Développement, pp391-396.

E.H.E.S.S.: Rapport sur les Réfugiés Originaires de l'Asie du Sud-Est et leurs Motivations de Départ:
- A et T DORE, rapport sur les Réfugiés Laotiens pp 346-376
- J -F et B PAPET, enquête sur les motivations de départ des réfugiés laotiens pp 377-399.
- YANG DAO, les réfugiés Hmong du Nord-Laos, pp 400-424.

Sudestasie: n°21, Thao KHAMLEUY, Les Légendes et l'Histoire, Laos p 45;
n°22, VO Thu Tinh, A Propos de la Curiosité des Femmes, Laos p 59-60.

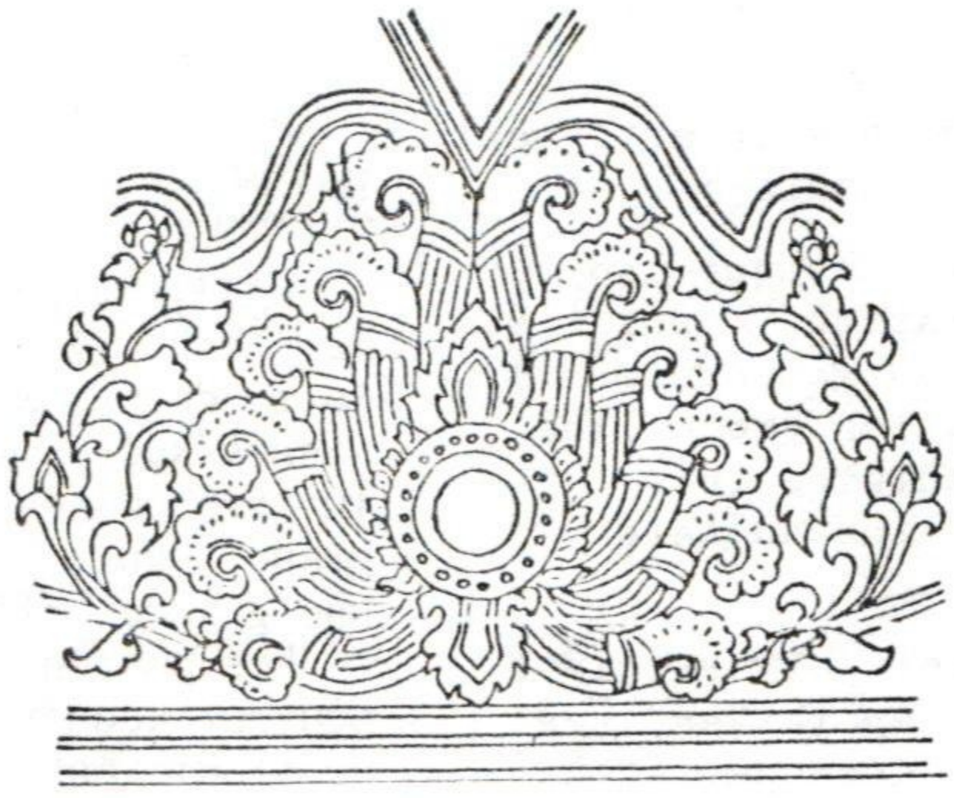

L'arbre a ses racines

L'arbre a ses racines,
L'homme s'identifie à son origine.
De par le monde,
Depuis que le monde est monde,
Que d'enfants abandonnés
Et de familles disloquées.
L'histoire que je vais conter
N'a rien d'extraordinaire,
Mais celle de mon père.
Celle d'un enfant abandonné,
A la recherche de son identité,
De son origine oubliée.
Il n'avait pas six ans et demi,
Lorsque son père, par la force
des choses,
Devait quitter le Laos,
Pour regagner la Chine, son pays.
Architecte de son état
En rupture de contrat,
Abandonnant femme et enfant,
Sans espoir de les revoir pour
longtemps.
Depuis... il n'est plus revenu,
Personne ne l'a revu.
L'oubli a pris sa place,
Le temps a vite effacé ses traces.
Chien sans collier,
Enfant abandonné,
Le sort est cruel
Mais le temps est éternel.
Il court, il court...
C'est sur lui que doit fonder
l'espoir
De retrouver son identité,
L'avenir que chacun doit
se créer.

K. Nhouyvanisvong
20 Mars 1981

(ยยา พาสิด)

โดย : ค. จันหะวังสิ
และ ม่วง

1. ครูงตู้ครูงสิดเต้น เม่ได้อ่อยเมื่อคิด
เป็นตยาพาสิด สิงมาหางนี้
บ่เฆ่งติดรูงเจ้า ย่เธิาตัสรูงแต่ง ล้างเบิ
สิดคิดลาอเป็นดังนี้ สองสิต่ตยา

2. ยามเจ้บมาหายาแก้ กินแธใช้มันสอ่าง
ยามหิวติดมาสิดคอยปะหัวๆ บ่ใช้ตีนกะใจ
ล้าจิ่งครูงสิดไอ้ ตยาย่อยบางบิด
สิดค่อยมากับดู อ่านเอิงครูงมี้

3. เผิ่นอ่าไม้ลืมเต้นล้านได้ ถ้าอิดแค่งบ่ตาต่
คนลืมลับตากาย ป่ายหือไปมี้บ่
มันบ่มีงามหน้า คนเธิาด้านดังกับดาย
บาดอ่าเธิาจุกได้ ดีๆปั้นใส่เธิา เป็นมา

4. อันนี้งสิบกิบสู่ฟากฟ้า ย่าได้อ่าอคิงหา
สองสลึงกาใหม่ ใช้ค่อยถึเลิาไอ้
เหมอ่าอาจุะไหม้า ดาจาบฝึกแล่นค่อๆ
คนเธิามีเคื่องสี่ๆ ปะสิงเอ้จิ่งค่อยงาม

5. คันเธิาฝังคอามลืม ดีเล้งเกือหวายบ่
ฝังคอามลับล่เอ้า เล้งเค้าส่ะบายๆ
บุเบิาฝังคอาม ลืม ไปมาบ้าไม่ บ่ดีดาย
เลิาง่ายฝังตู้ใบ้ ใจฟ้าอเจ็ดหาง เป็นลี ?

6. คังฉากปุมบ่พ้อม มันบ่ล่มดีเดงเลๆ
คันบ่หายาแกม ตีมมาบ่มีเล้อ
คันๆใตดีพิงเบ้านี้ หาๆในป้องไม้ไต่
จักอ่าเป็นก่าเผิ้ง ในบ้านล่องบ่เบ้า

7. เธือบ่มีสีข้า ถามาดีบล่องถายเล้อ
เธือบ่มีเงินล้าอ โจนดีเล้าล่องสองเจ้ามา
หองบ่มีสลามลองไอ้ พามเหาเธิาดีค่องวิงเล้อ
มีอ้างคันบ่มีเงือกเป้า คิมใบ้บ่ล่อมจรม

8. คันอ่าดิงบ่มีไม้ เลิาอันใดมาเป็นป่า ?
หองบ่มีหย้าป้อง ปาดีกันบ่อมใด ?
อันนี้งเผิ่นอ่าเงินคำบ้ มีหวายหมากนี้ๆ
มีอิาญ่ท้อๆ ปามาได้ก่องเมื่อๆ แต้ถาย

๑. เธิดมาใดยามกิมเล้ำ ขวายผามันแผบ
เธิดมันมีแต่ความแสบร้อน ล้นล้างจิ่เล่าเถิ่งว่
เธิดมาใดยามกิมเล้ำ ผาดงอพิดพู่
เธิดมันมะลุกยู่ล้อม โรมล้างล้ำขอม

10. ไม้บ่ซ้ำแหกด้าม ย่ำฝ้าอล่าอขอมตัด
คันบ่เถิงมายฉุม จิ่เคิมมีเม็ดถ้ำ
มันหากเหื็อเสร้ายล้าย ดังไฝด้อขวุ่ม
ฝันติกวีมออกมั้ ดังได้ภ่บ่เธื่อง

11. ลาอเลียคิดฮาเผงปิกปัดๆ คองจาอคาอก้ำก่อม
ละคิดผองจะคองโสกเล้ำ เล้งเจ็ดเสื่อมสุม
ปะเผมีธิกลาไอ้ ลิงหันลถิดยู่
เป็นคู่ใจลืมย้ำๆ หอมข้ำลุกหวาม หามหัอม

12. อ่ำอลุดเบื็อมั้ ยากอ่ำก่อยผอมใจ
ลาอยู่ไกภ้มย่าย ค่อยสะบายลุกพ้ำ
อ่ำใช้มั้มหะม้างภ้รอ ภิมภรอธิกหำ
คันได้มั้มิมหน้า ใช้ถามข้ำข่าอคาอ ภ้มเดิ

.....

(ซยา ลิมสาว)

ผ้จ๊าไต้ โดย: ผ่มา

๑. ผ่เต่มาเข้าหน้า งามสะอาจุกสาอเผิน ลิมเลิย
ยากกินเธื็าร่อมพา ยากกินปาร่อมถ้อย
บ่ข้อๆเต่ละเบิ
๒. น้องนิ้แนอบามเพิ้น เข้ามใดยากลิกต่าย
บากฉายใดเล้ำใภ้ ฉิเพิ้นสิ้นกิ้มเม้น
๓. กุอลาบางมิพามป้อๆ หอๆบ่อมิปิงยู่
อุธามิตู้เผิ้า มิเจ้าเผิ้นจอๆ ละบ่
๔. น้องนิ้ปอดล้อยจ้อย ส่เม็อนอ้อยกางมา
ก้ละยาธาดคู่ จู้จิจ้อนเผ่ามาข้องภ่บ่มิ
๕. อ่าบ่มิลอๆจ้อม ลิมข็อมาๆล้ามาล่า
ลิมตามาๆล้ามาหย่อๆ ปิ๊อ่าไปก่อมจู้
แคมบ้าปาพากเอิา

๔. น้องนิ้จุกตู้ไร้ เล็ดองกไธ่กามมา ฉายเอิย
ไปติกปาเภ้บภู้ๆ มายละบุๆแบกเม็อย
บ่มีธองเคื็องเอ้ หาเป้งเต่าติม

๒. เจ้าตู้ยากตีต่อม ก้ามก่องละเมหา
ภากินแล้อ บิมกิธัยหมู่
น้องหากมีพามจู้ ตาอ้ายหากบ่เข้ม

๓. น้องบ่เคิมติอะติ้ม ลิมแลงแล้งเปิา
คันอ่ามีแผ่มกู้า ฉิมาหยังบีงเจิา
ฉิไปมองก่มภ้รอ เธิาใจจู้ ย่อมตรง...
อ้ายเดปะเม้งค้าๆ ม้างเธื็อพิบ่ จิ๊มาแอ่
ปิ๊มาธอกแต่คิ้ม เธิาเม้งน้อยบอกใจ บ่เป็มใ

๔. คิมคิ๊ภาดาปี้ มิใดเดฉิมาตุก
ลุบบ่างามโลมบ่โภ้ ติมโตมัดยจ่อยกะเทิบ
เมอตู้ย้าย ตะภุมต่าข่หาม
บ่มีเธื็อาจามบอม ฉ้มลาวาหิอฉ้ลม

๕. ย่ามาติกแลงล้ม ติมบ่มิพะลาดมื้ม
ภาพองอ้างต้มๆ ติจิมบ้าแม่นบ่ค๊

๖. มาเข้ามหิางลาอล้อ ยากบินมาเหาะเธิา เดม่
ยากข่เป็มหาดใจ้ เป็มข้อยมอ่มพะมาๆ

๗. อ้ายตู้ปุกดอกจู้ลม จุลมดอกบิอบิก
ภิกบ่มั้มฝ้าม้าม ล้ามาจิจุมดอก
ลากบ่ม้ามยังพื้ม ล้ามาปั้มปางใบ
คาปากบ่ได้ฉิ คาใดคิมาใส่
ลิมบ่มิละดุกเหว้า คาเอ้าอ้ายแต่างเป็ม...

(บ่ลุดจักเหื็อ...)

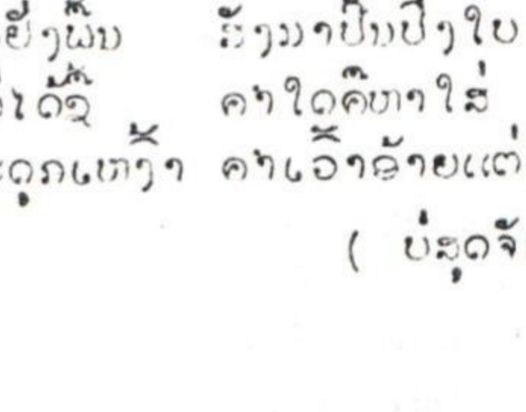

(ภ้าวสาว)

โดย : ผ่าง

1. ลิภผีค้บเต้างเล้า ลุภอี่างมะโนใบ
ใจผีเผผังบ้ัก ธ้ักบ่ลืมหล้างจ้อม
บ่มีผลมสวันจ้อม ลอมใจน้องมอ่น
นอมนิางมางมาดน้อย ลืมจ้อยอีจาย

2. ล้ายบ้ันอมดายค้าง ปางหลางบ่มีคู่
หลายละลุ่อมเล้า เหงิางอ้างยู่ดูรอ
เป้ันย้อนหงอหางเอ้ิง อิองมบ่จอดแอ่
ธากบ่ได้แล่นท้ำ ฝังต้นจุ่มดิน

3. ฝันลืมธาป่าไม้ แดดลอ่นางามสะคอม
ธูมยังเป้ันลมโหม มอดกินกัดหัู้ม
เกิางลืมูมคิดถ้า หลายผ้าสาล้องล่า
ย้างเป้ันลาว่ากรู้ ใบไม้ปิางบ่มี

4. ลายจี้างเลาะล่องต้าย ลายต่างดินดอม
หลายขะคอมเม็ืองหลอง ป่องสเนหาน้อง
บ้ดบ้ังามลองจ้อง างามละลองคุบหู่
คิดยากล่ำากเอ้า บ่าเจ้าห่ละคอม

5. บ้บอ่าโลกลาบจ้ับ หลองยังลืมมา
อาสนาผาผิบ ยอดผะนางคิบโภ้
จิงได้โผ่ธ้อง ไลคอามเอ้าจ๊ำ
คือจิงใจจึงแจ้ง ถูเลงอ้างอ่างใน

6. สุดผะบ้ายล่องล้อย แสนจืบลืมลอง
นาผิบดองตาหอาม เบดใบใสเก้อ
มีเลอลิางามจ๊ิง หางตาค้อกึง
บ้องมีจิงอาดยาย แลบน้อค่องคื

7. างามืือาเกี่างล้าย จ้ดแต่งติบเปา
ผีได้เผงเผางิง เบิางยิางลุมล้อ
างามแต่หิอมเภ้า บาหาลิางจุ่ม
บ้ามมะจุาดแต่งตุ้ม บ่มีแป้งตืมเติม

8. ถืกตุตาอาดเอ้า แลมน่อมลุอบฝ้า
สูงนางมิอหอามใส ไล่คบิางฝืมเผ้
ติกละเมินท้มัอง ลองล่ก้งอก่อม
นางน่อมมิฝ้ัมืม พายแล้อจ่องจ้า บ่ว้?

9. ล้ายคิดมักลักม้อง หล้างฝากอีอ้างพาย
ล้ายล่ลิางลายหู้ก มอบใจอางไอ้
บ่มีอ้ามใดล้ดล้อง พอางใจจ้กย่าง
นอบธ่างจิดอีอ็ดเน้ือ เป้ันลองน้องแต่ดู้งอ

10. ย้ามแต่ดู้เผืนต้าม น่าตู่ติเนม
ย้ามแต่เผ่นนางตูม อ่าอาจาร้าย

เล้ืงลายเดมาล้า ดองตาเจ้ามีคู่
มีดู้เลงมีางเฝ้า มีเจ้าเผ็นหอาง สาบ่

11. ลองผีฝืดเธ็างธ้อม แลงล้กผะล้างใจ
เป้ันแบอใดภะล่คอาง ค่อยคอยบ้ินถ้า
เพ็ือนดีางนาคอนท้ำ ภิบปาคอยฝืนธ่า
คอยจ้บหาภะต่ายน้อย เด็อนแจ้งธู่างบะผา

12. อ้ายอีคอยยู่ถ้า จิบบ้องหาง่างแผ่นปะ
จิบบางไลลาละ ปลอยสาหาธ้าง
จิบบางพิดแบอล้อง จาจองจ้บจ่อง
มีป่องใจหอ่างเอ็ม เห็บใจอ้ายแด่ละเบ้

ACTIVITES DU C.C.R.L.

Le train des activités culturelles du CCRL est lancé sur sa vitesse de croisière. Depuis mai 82 moultes manifestations se déroulent. Jugez-en par vous même !

I6 mai. Pique-nique du CCRL sur les bords de la Seine. Nos amis de Melun se sont joints à nous, nous avons échangé des voeux de Bonne Année autour d'un plateau de Soukhouane fait de fleurs de lilas blancs Après le déjeuner, nous avons écouté avec ravissement la célèbre " Mo Lam " Souban chanter, accompagnée au khène par le non moins célèbre M. Nouthong

I9 mai. Dans le cycle des entretiens et des conférences, organisé par Sisouvan Saravong, responsable du local II3-II5 rue de Flandre, Amphay Doré, dans un brillant exposé nous a introduit à l'histoire du Laos.

26 mai. Exposé-débat sur le problème de la prise de conscience politique des Laotiens.

I2 juin. Projection de diapositives d' Alain Perry et de Sisouvan Saravong.

.....

Chiddalay, un membre du cercle installé en I980 à Portland (Oregon) tente de créer une branche américaine du Cercle, diffuse ses publications, et promeut les mêmes objectifs que nous. Gageons que d'ici peu il pourra nous parler du résultat de ses entreprises.

Après les vacances d'été, le CCRL organisera une série d'expositions de tissages de différentes régions du Laos: Sam Neua, Luang Prabang, Vientiane, Paksé. Si vous êtes en possession de belles pièces (écharpe ou sin) de ces régions et désirez participer à cette démonstration d'un art typiquement traditionnel, nous vous invitons à entrer en contact avec Mmes Thongsamouth DORE
Tel : 575 46 3I

Orathay MOUSCADET
Tel : 763 55 33

Avis de recherche

M. Somboun NOMICHIT
2622 N-Linn st.
Pérovia . ILL. 61604
U.S.A.

Recherche:
Bounthanom NOMICHIT
(ou Khotni NOMICHIT)

Responsable de la Publication

Khanxay SURYADHAY

Rédaction

Phiengsavanh CHANSINA
Geoffroi CRUNELLE
Amphay DORE
Marc MOUSCADET
Sisouvanh SARAVONG
XAYVANH SENGSOURINHO
Khamphan PRAVONGVIENGKHAM

DACTYLOGRAPHE.
Mme: SANANIKONE (METZ).

Illustrations

Alain PERRY

Maquette

Orathay NHOUYVANISVONG

Imprimeur

Imprimerie Spéciale Cédoreck
Dépot Légal n° 8517/80
Troisième trismestre 1982

24/VII

ห้ามจำหน่าย

BULLETIN D'ABONNEMENT

( ) Cotisation annuelle
au C.C.R.L. seule.....40 F

( ) Abonnement au Bulletin
pour une durée d'un an
membre..... 40 F
non-membre..... 50 F
poste aérienne supplément.. 20 F

( ) Abonnement à la revue
PENINSULE (deux numéros
par an)
membre..... 70 F
non-membre.....100 F
soutien.....150 F

NOM:

Prénom:

Adresse:

Téléphone:
Veuillez cocher les cases qui vous intéressent.
Ci-joint le règlement de.....F.

Bulletin à adresser au C.C.R.L.
113-115 rue de Flandre
75019 PARIS

HISTOIRE DE LA REVUE

La revue *Péninsule* est la nouvelle formule du *Bulletin des Amis du Royaume Lao*, dont la publication a démarré en 1970 à Vientiane.

Suspendue du fait des circonstances politiques, la publication a repris à Paris, avec une problématique et une équipe élargies, tout d'abord sous le titre de *Présence Indochinoise*, puis sous le titre actuel de *Péninsule*.

Dès la fondation du CERCLE DE CULTURE ET DE RECHERCHES LAOTIENNES la revue s'est naturellement placée sous son patronage. Il assure dorénavant sa gestion matérielle.

PERIODICITE DE LA REVUE

La périodicité de la nouvelle formule, lancée en 1979, est semestrielle:

- Présence Indochinoise 1 1979 (2)
- Présence Indochinoise 2 1980 (1)
- Péninsule 1 1980 (2)
- Péninsule 2 1981 (1)
- Péninsule 3 (à paraître) 1981 (2)

OBJECTIF

Dans son principe, *Péninsule* se veut une revue scientifique consacrée à des recherches interdisciplinaires portant sur l'Asie du Sud Est péninsulaire au sens large: de Singapour au Setchouan, du Bengale au Kouangtong. La diversité fondamentale de la Péninsule, confluent des principaux courants de civilisation de l'Ancien Monde, et zone refuge de modèles culturels rebelles à ces mêmes courants, impose le recours à ce cadre géo-politique objectif, en même temps qu'aux approches méthodologiques les plus variées.

Dans la pratique, *Péninsule* a choisi, au sein de ce cadre et sans exclusive pour des travaux portant sur d'autres sociétés, de situer sa recherche par rapport à ce "centre" exemplaire occupé par les royaumes et principautés "lao". Etendus de la Birmanie au Cambodge ils s'articulent le long de la zone de partage entre les espaces orientés vers les Mers du Sud, et ceux orientés vers l'Asie continentale, zone également partagée par les lieux d'échange, les voies de passage et les conservatoires culturels.

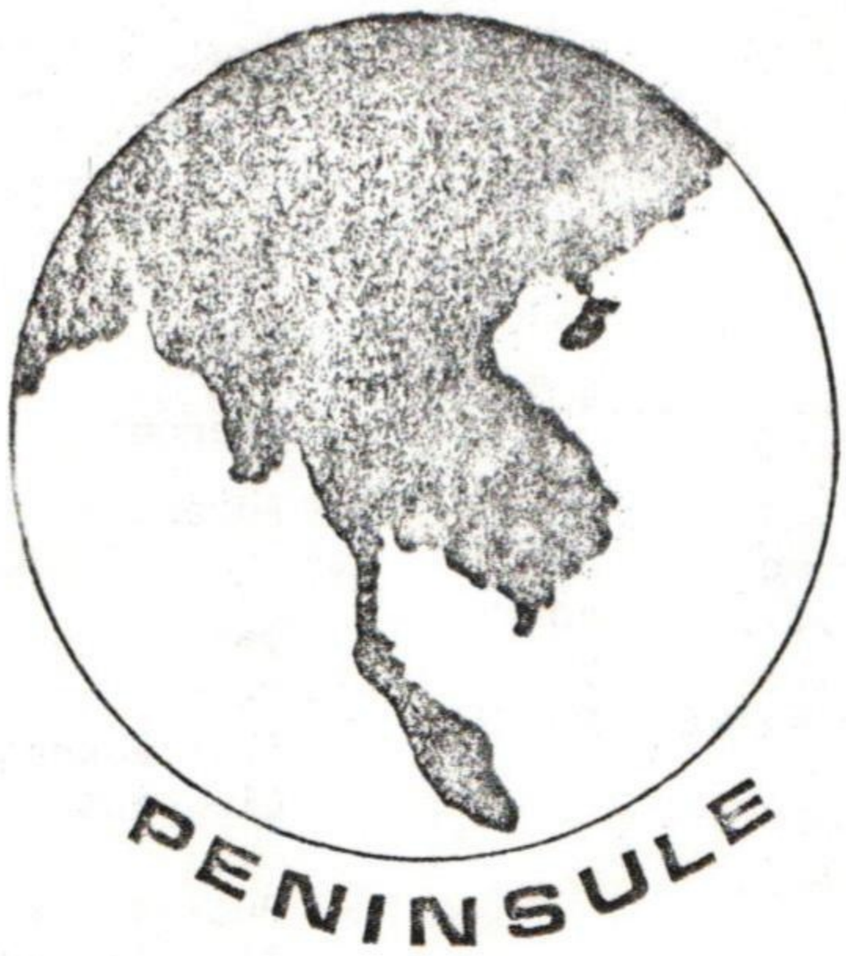

Commission paritaire, certificat n° 63763 du 20/5/81